

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

«Κύρωση α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. “Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις” (Α΄ 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. “Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα” (Α΄ 90) και άλλες διατάξεις»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Επί του άρθρου 1

Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται μηχανισμός ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» με τη μορφή οικονομικής ενίσχυσης βραχυχρόνιας εργασίας για το χρονικό διάστημα από τις 15.6.2020 έως τις 15.10.2020. Σκοπός του μηχανισμού είναι η παροχή στήριξης στους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις όλης της χώρας, με στόχο τη διατήρηση των θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα, επιχειρείται η ενίσχυση των εισοδημάτων των εργαζομένων, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν λόγω των δυσμενών συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων και περιορίζουν τη δυνατότητά τους να απασχολούν πλήρως τους εργαζόμενους. Εξαιτίας της διαμορφωθείσας κατάστασης, οι επιχειρήσεις οδηγούνται σε μείωση του εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας των εργαζομένων με αντίστοιχη μείωση των αποδοχών τους και η πολιτεία είναι αναγκαίο να παρέμβει, στηρίζοντας με κατάλληλα μέτρα τη διατήρηση θέσεων πλήρους απασχόλησης και την κατά το δυνατόν μέγιστη αναπλήρωση της απώλειας του εισοδήματος των εργαζομένων.

Ειδικότερα, με τον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» η πολιτεία αναλαμβάνει την υποχρέωση αναπλήρωσης κατά ποσοστό 60% του εισοδήματος των εργαζομένων με πλήρη απασχόληση, των οποίων μειώνεται μονομερώς από τον εργοδότη ο χρόνος εβδομαδιαίας εργασίας έως του ποσοστού του πενήντα τοις εκατό (50%). Επιπλέον, με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι σε περίπτωση που οι καθαρές αποδοχές του εργαζόμενου, συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού αναπλήρωσης μέσω του μηχανισμού, υπολείπονται του κατώτατου νομοθετημένου μισθού, η διαφορά που προκύπτει θα καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό και ότι ο εργοδότης έχει υποχρέωση να καλύψει πλήρως τις ασφαλιστικές εισφορές του εργαζόμενου για το σύνολο του ονομαστικού μισθού του.

Η προσωρινή μείωση του χρόνου εργασίας των εργαζομένων που θα υπαχθούν στον μηχανισμό μπορεί να διαρκέσει για έναν ή περισσότερους μήνες εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος του μηχανισμού και στο διάστημα αυτό δεν επιτρέπεται: α) η μεταβολή του είδους της σύμβασης εργασίας, β) η μεταβολή των τακτικών αποδοχών που ίσχυαν κατά τον χρόνο μείωσης του εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας και γ) η καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων, των οποίων μειώθηκε προσωρινά ο εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες που έχουν ανακύψει στον κλάδο των αεροπορικών μεταφορών, καθώς και των επιχειρήσεων των οποίων η δραστηριότητα συνδέεται με αυτές, κατ' εξαίρεση, η πολιτεία καλύπτει μέσω του μηχανισμού «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» πλέον του 60% του εισοδήματος των εργαζομένων, λόγω της μείωσης του χρόνου εργασίας τους, και τις ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στον χρόνο που οι εργαζόμενοι αυτοί δεν θα απασχοληθούν και παρέχει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις αυτές να παρατείνουν τη συμμετοχή

τους στον μηχανισμό έως τις 31.12.2020, με την προϋπόθεση ότι είχαν ενταχθεί στον μηχανισμό για κάποιο χρονικό διάστημα, από 15.6.2020 έως 30.9.2020.

Με την παρ. 7 παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων να καθορίζουν με απόφασή τους τον τρόπο, τη διαδικασία, τους όρους, τις προϋποθέσεις της οικονομικής ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Με την παρ. 8 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων να εξειδικεύει τυχόν ειδικότερα ζητήματα και λεπτομέρειες αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την εφαρμογή του παρόντος.

Τέλος, με την προτεινόμενη διάταξη καταργείται το άρθρο ένατο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), που αφορά στη λειτουργία επιχειρήσεων με προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας, προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι επιχειρήσεις-εργοδότες να κάνουν χρήση του μηχανισμού «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» προς όφελος της διατήρησης των θέσεων εργασίας με παράλληλη στήριξη των επιχειρήσεων στο πλαίσιο της επανεκκίνησης της αγοράς εργασίας.

Επί του άρθρου 2

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, οι συμβάσεις των εποχικά απασχολούμενων σε κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά και τουριστικά καταλύματα εποχικής λειτουργίας, καθώς και των οδηγών τουριστικών λεωφορείων θα είχαν τεθεί σε ισχύ εντός του μηνός Μαΐου 2020 το αργότερο.

Ωστόσο, οι εν λόγω συμβάσεις εργασίας δεν ήταν δυνατόν να τεθούν σε ισχύ τον Μάιο 2020 για λόγους ανωτέρας βίας και συγκεκριμένα ένεκα της απαγόρευσης λειτουργίας των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και του περιορισμού χερσαίων, θαλασσίων και αεροπορικών μεταφορών.

Με τη διάταξη αυτή αντιμετωπίζεται το ζήτημα της απασχόλησης των εργαζομένων και παρέχεται η αναγκαία διευκόλυνση στις επιχειρήσεις, προκειμένου να αναπτύξουν τη δραστηριότητά τους στις νέες οικονομικές συνθήκες που διαμορφώνονται στον τομέα των μεταφορών, ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και του τουρισμού εν γένει.

Στο πλαίσιο αυτό, οι εργοδότες-επιχειρήσεις που κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2020 επαναπροσέλαβαν εργαζομένους, οι οποίοι απασχολούνταν κατά την τουριστική περίοδο του έτους 2019, έχουν δικαίωμα από 1.6.2020 έως 30.9.2020 να θέσουν τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού τους σε αναστολή. Επιπλέον, ανάλογα με το ποσοστό πληρότητας των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και των τουριστικών λεωφορείων της επιχείρησης, οι εργοδότες-επιχειρήσεις υποχρεούνται να ανακαλούν σταδιακά την αναστολή των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων.

Προσέτι, προβλέπεται ότι οι εργαζόμενοι, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76).

Ειδικότερα, με την παρ. 7 παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων να ρυθμίζουν με απόφασή τους, τους όρους και τις προϋποθέσεις καταβολής αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις-εργοδότες υποχρεούνται να μην προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 2 και ορίζεται ρητά ότι, σε περίπτωση καταγγελίας, αυτή είναι άκυρη. Κατ' αυτόν τον τρόπο, επιτυγχάνεται, αφενός η διασφάλιση των θέσεων εργασίας, αφετέρου η στήριξη των

επιχειρήσεων αυτών, στο πλαίσιο της επανεκκίνησης της αγοράς εργασίας στον ευαίσθητο κλάδο του τουρισμού.

Επί του άρθρου 3

Με την παρ. 1 προβλέπεται η χορήγηση μηνιαίας έκτακτης αποζημίωσης στους εργαζόμενους, οι οποίοι απασχολούνταν κατ' επάγγελμα σε επιχειρήσεις του τουρισμού και επισιτισμού, που λειτουργούν εποχικά και για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης κατά την τρέχουσα τουριστική περίοδο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επιπροσθέτως, ορίζεται ότι η ως άνω μηνιαία έκτακτη αποζημίωση ανέρχεται σε ποσό που ισούται με το τελευταίο μηνιαίο επίδομα ανεργίας που έλαβαν.

Με την παρ. 2 προβλέπεται η στήριξη του εισοδήματος των ανωτέρω εργαζομένων για χρονικό διάστημα τριών μηνών, καθώς πιθανολογείται ότι δεν θα απασχοληθούν κατά την τρέχουσα περίοδο, λόγω των δυσμενών συνεπειών στον τουριστικό τομέα, από τη λήψη των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Με την παρ. 3 ορίζεται ότι για τους εργαζόμενους της παρ. 1, οι οποίοι έχουν προσληφθεί ή θα προσληφθούν έως τις 30.9.2020 με μερική απασχόληση από επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα εποχικής λειτουργίας, οι ασφαλιστικές εισφορές καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό για το διάστημα 01.6.2020 έως 30.9.2020, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.

Με την παρ. 4 παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με απόφαση τους να καθορίζουν τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την παρ. 5 ορίζεται ότι οι δαπάνες που προκαλούνται θα καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 219/1973 (Α' 200).

Τέλος, με την παρ. 6 ορίζεται ότι η ως άνω έκτακτη αποζημίωση απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν. 3986/2011 (Α' 152), δεν κατάσχεται ούτε συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα των τελευταίων και τα ασφαλιστικά ταμεία, όπως επίσης δεν κατάσχεται από πιστωτικά ιδρύματα για οφειλές προς αυτά ούτε συμψηφίζεται με οφειλές προς πιστωτικά ιδρύματα και δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα.

Επί του άρθρου 4

Με την προτεινόμενη διάταξη καθίστανται δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού για το χρονικό διάστημα από την 1η.5.2020 έως τη λήξη της αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης, οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις-εργοδότες, των οποίων η λειτουργία αναστάλη με εντολή δημόσιας αρχής και οι οποίοι είχαν εξαιρεθεί από τον ειδικό μηχανισμό στήριξης του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), ως διατελούντες σε νόμιμη άδεια, όπως άδεια ασθένειας, άδεια μητρότητας ή εξάμηνη ειδική παροχή μητρότητας, εφόσον η άδεια έληξε ή θα λήξει κατά το χρονικό διάστημα αναστολής της λειτουργίας της επιχείρησής τους. Προσέτι, αποσαφηνίζεται ότι η αποζημίωση ειδικού σκοπού υπολογίζεται κατ' αναλογία των ημερών κατά τις οποίες η σύμβαση εργασίας των ανωτέρω εργαζομένων τελεί σε αναστολή με βάση υπολογισμού το πόσο που αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες και ανέρχεται στα

πεντακόσια τριάντα τέσσερα (534) ευρώ. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η προβλεπόμενη στο υποκεφάλαιο Α1 της υπ' αρ. 17788/346/2020 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1779).

Επί του άρθρου 5

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, στο πλαίσιο λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, ως προς την οργάνωση του χρόνου εργασίας, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για τα χρονικά όρια εργασίας, καθώς παρέχει τη δυνατότητα στους εργαζόμενους γονείς, να προβαίνουν κατόπιν αίτησής τους και σχετικής συμφωνίας με τον εργοδότη, σε μία έκτακτη και προσωρινή μείωση του ημερήσιου συμβατικού ωραρίου τους, η οποία μπορεί να φθάνει έως και το 25%, χωρίς ανάλογη περικοπή των αποδοχών τους. Στην περίπτωση αυτή προβλέπεται ότι οι εργαζόμενοι θα πρέπει να απασχοληθούν πέραν του ωραρίου τους, σε άλλες εργάσιμες ημέρες, σε χρόνο που συμφωνείται μεταξύ των μερών, κατά ώρες αντίστοιχες των ως άνω ωρών μείωσης του ωραρίου εργασίας τους, χωρίς επιπλέον αμοιβή υπερεργασίας και υπερωριακής απασχόλησης. Για τον λόγο αυτό η διευκόλυνση αυτή παρέχεται ανεξάρτητα ή συμπληρωματικά της άδειας ειδικού σκοπού.

Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται περαιτέρω εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων να καθορίζει, με απόφαση του, τους ειδικότερους όρους και κάθε περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια.

Επί του άρθρου 6

Με την παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4251/2014 προβλέφθηκε ότι πολίτης τρίτης χώρας, που δεν έχει υποχρέωση θεώρησης εισόδου, επιτρέπεται να εισέρχεται και να παραμένει στην ελληνική επικράτεια για διάστημα το οποίο δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου. Περαιτέρω, με το τεσσαρακοστό δεύτερο άρθρο της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90) απλοποιήθηκε η διαδικασία της μετάκλησης, με την οποία καθίσταται δυνατή η είσοδος και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας για παροχή εργασίας στην Ελλάδα, σε συγκεκριμένο εργοδότη και για ορισμένο είδος απασχόλησης και προβλέπεται ότι ο εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει πολίτη τρίτης χώρας, που απαλλάσσεται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4251/2014 (Α' 80), δύναται να υποβάλλει, μέχρι τις 30.6.2020, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, προκειμένου να τον μετακαλέσει για απασχόληση στην εποχιακή αγροτική οικονομία. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιλύεται το ζήτημα της ασφαλιστικής κάλυψης των πολιτών τρίτης χώρας, που υπάγονται στην ανωτέρω ρύθμιση του τεσσαρακοστού δεύτερου άρθρου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου και δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες αυτούς να ασφαρίζονται στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων με εργόσημο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 27 του ν. 2639/1998 (Α' 205) και του άρθρου 20 του ν. 3863/2010 (Α' 115), ώστε να καταστεί εφικτή η κάλυψη των αναγκών της αγροτικής οικονομίας και να επιλυθεί το κρίσιμο ζήτημα της ασφάλισης των ανωτέρω περιστασιακά απασχολούμενων εργατών σε αγροτικές δραστηριότητες με εργόσημο. Με την προτεινόμενη διάταξη, αντιμετωπίζεται η παραβατικότητα στην αγορά εργασίας, μειώνεται η εισφοροδιαφυγή και αυξάνεται η φορολογική και ασφαλιστική συνείδηση των εργοδοτών που απασχολούν πολίτες τρίτης χώρας.

Επί του άρθρου 7

Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται η στήριξη των επιχειρήσεων-εργοδοτών που ανήκουν στους κλάδους της εστίασης, του τουρισμού, των μεταφορών, του πολιτισμού και αθλητισμού, οι οποίοι πλήττονται σημαντικά από τις δυσμενείς συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και η ενίσχυση των εισοδημάτων των εργαζομένων τους μέσω της παροχής αποζημίωσης ειδικού σκοπού. Απώτερος στόχος είναι η διατήρηση των θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες συνθήκες επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων και τη δυνατότητά τους να απασχολούν τους εργαζόμενους.

Επιπροσθέτως, με την προτεινόμενη διάταξη αυτή δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις των κλάδων τουρισμού, μεταφορών, πολιτισμού και αθλητισμού που πλήττονται σημαντικά, βάσει ΚΑΔ που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, να αναστέλλουν τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, για χρονικό διάστημα έως τριάντα ημερών και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.7.2020. Ειδικότερα, για τις επιχειρήσεις-εργοδότες του κλάδου της εστίασης, που πλήττονται σημαντικά, βάσει ΚΑΔ που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, η προτεινόμενη ρύθμιση μπορεί να εφαρμοστεί μέχρι και την 30^η.6.2020. Επιπλέον, οι ανωτέρω επιχειρήσεις-εργοδότες μπορούν να αναστείλουν τις συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τους που δεν είχαν ήδη τεθεί σε αναστολή.

Οι εργαζόμενοι των επιχειρήσεων αυτών, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή, είναι δικαιούχοι αποζημίωσης ειδικού σκοπού, κατ' αναλογία των ημερών αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους με βάση υπολογισμό το ποσό των πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων (534) ευρώ, που αντιστοιχεί στις τριάντα μέρες και τους παρέχεται πλήρης ασφαλιστική κάλυψη επί του ονομαστικού τους μισθού για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα της αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους.

Οι ανωτέρω επιχειρήσεις-εργοδότες, για όσο χρόνο κάνουν χρήση των ανωτέρω μέτρων και σε κάθε περίπτωση μέχρι την 31^η.7.2020 και την 30^η.6.2020 αντίστοιχα, υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις του προσωπικού τους με καταγγελία συμβάσεων εργασίας και επιπλέον υποχρεούνται, μετά από τη λήξη του χρονικού διαστήματος της αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων τους, να διατηρήσουν για χρονικό διάστημα τριάντα ημερών τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας και με το ίδιο είδος σύμβασης εργασίας.

Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων να ρυθμίζουν, με κοινή απόφαση τους, τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς και κάθε άλλη περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Επί του άρθρου 8

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται παράταση του χρόνου αναστολής των προθεσμιών λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων (δηλαδή των επιταγών, των συναλλαγματικών και των γραμματίων σε διαταγή), που οφείλονται από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στον τουριστικό κλάδο κατά επιπλέον εξήντα ημέρες. Η διάταξη αποσκοπεί στην προστασία των επιχειρήσεων των οποίων η οικονομική δραστηριότητα δεν έχει επανέλθει, λόγω της παγκόσμιας κρίσης από την εξάπλωση και διάδοση του κορωνοϊού COVID -19, είναι δε αβέβαιο αν θα αρχίσουν όλες να λειτουργούν, παρά τη λήξη της απαγόρευσης λειτουργίας τους σταδιακά από την 1^η.6.2020, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους από τις μεταχρονολογημένες επιταγές που είχαν εκδώσει το διάστημα πριν την υγειονομική κρίση. Με την περ. β' προβλέπεται ότι οι κομιστές αξιογράφων, που δεν δραστηριοποιούνται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας της περ. α', έχουν δικαίωμα να ενταχθούν ατομικά στις πληττόμενες

επιχειρήσεις για την περίοδο της νέας αναστολής, με συγκεκριμένες ειδικές διευκολύνσεις, εφόσον το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται κατά επιπλέον εξήντα ημέρες είναι μεγαλύτερο του 20% του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, όπως αυτός υπολογίζεται είτε με βάση τις συνολικές εκροές που έχουν περιληφθεί σε αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις, εμπρόθεσμες ή εκπρόθεσμες δηλώσεις Φ.Π.Α είτε με βάση τις αντίστοιχες δηλώσεις από τις οποίες προκύπτει ο κύκλος εργασιών τους, αν δεν υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α.

Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών, με απόφαση του, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της ΑΑΔΕ, να καθορίζει τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την εφαρμογή του παρόντος, τις διαδικασίες αποστολής ή διαβίβασής τους στη Φορολογική Διοίκηση από τους φορολογούμενους ή τρίτους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα.

Επί του άρθρου 9

Η Εθνική Γενική Συνομοσπονδία Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος (ΕΓΣΑΘΠΕ) αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και εκπροσωπεί σαράντα σωματεία και ενώσεις αναπήρων και θυμάτων πολέμου στην ελληνική επικράτεια. Τόσο η ΕΓΣΑΘΠΕ, όσο και τα υπόλοιπα σωματεία και ενώσεις αναπήρων και θυμάτων πολέμου υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν.δ. 1044/1971 (Α' 245).

Με την παρούσα ρύθμιση επιδιώκεται η παράταση της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου της ΕΓΣΑΘΠΕ και των μελών των διοικητικών συμβουλίων των λοιπών σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου, που έληξε ή πρόκειται να λήξει το προσεχές χρονικό διάστημα, ενόψει των μέτρων που προβλέφθηκαν λόγω της εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Η παράταση της θητείας θα έχει διάρκεια δύο μήνες από τη λήξη της και σε κάθε περίπτωση δεν θα εκτείνεται πέραν της 30ης Νοεμβρίου 2020. Τα διοικητικά όργανα της ΕΓΣΑΘΠΕ και των λοιπών σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου ανήκουν στην πλέον ευπαθή πληθυσμιακή ομάδα και η συμμετοχή τους σε συνέδρια για την εκλογή του νέου διοικητικού συμβουλίου, στην παρούσα χρονική συγκυρία, κρίνεται επισφαλής για την υγεία τους.

Επί του άρθρου 10

Με την προτεινόμενη διάταξη επιχειρείται η αντιμετώπιση προβλημάτων που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι οικογένειες που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018 στην Περιφέρεια Αττικής.

Σύμφωνα με την υπ' αρ. 64662/1976/7-12-2018 κοινή υπουργική απόφαση «Χορήγηση εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης σε άτομα που υπέστησαν τραυματισμό κατά τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018» (Β' 5529), τα άτομα που υπέστησαν τραυματισμό λόγω των πυρκαγιών που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018 και νοσηλεύτηκαν για συνεχόμενο χρονικό διάστημα άνω των σαράντα οκτώ ωρών, λαμβάνουν εφάπαξ οικονομική ενίσχυση ποσού έξι χιλιάδων ευρώ, προκειμένου να αντιμετωπίσουν αυτοί και οι οικογένειες τους τις έκτακτες δαπάνες που προέκυψαν από τον τραυματισμό και τη νοσηλεία τους.

Επειδή σε ορισμένες περιπτώσεις τα άτομα που υπέστησαν τραυματισμό λόγω των πυρκαγιών, μετά από βραχυχρόνια ή μακροχρόνια νοσηλεία απεβίωσαν, χωρίς να υποβάλουν αίτηση και ως εκ τούτου δεν έλαβαν την οικονομική ενίσχυση, με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται,

δεδομένης της φύσης της ενίσχυσης και κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί κληρονομικής διαδοχής, η καταβολή στον σύζυγο του αποβιώσαντος δικαιούχου ή στο πρόσωπο με το οποίο αυτός είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

Προσέτι, στην παρ. 2 ορίζεται ότι, σε περίπτωση που ο αποβιώσας δικαιούχος δεν τελούσε σε γάμο ή δεν υφίστατο σύμφωνο συμβίωσης, η παροχή καταβάλλεται στους κληρονόμους του αποβιώσαντος δικαιούχου, σύμφωνα με τις διατάξεις περί κληρονομικής διαδοχής.

Στις παρ. 3 και 4 ορίζονται η διαδικασία χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) και υποβολής της αίτησης, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Επιπροσθέτως, στην παρ. 5 ρυθμίζεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης σε περίπτωση που ο δικαιούχος τελεί υπό δικαστική συμπαράσταση. Ειδικότερα, η αίτηση υποβάλλεται από τον δικαστικό συμπαραστάτη και προσκομίζεται αντίγραφο της δικαστικής απόφασης για τον διορισμό του δικαστικού συμπαραστάτη.

Τέλος, στην παρ. 6 ορίζεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης σε περίπτωση περισσότερων δικαιούχων.

Επί του άρθρου 11

Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται στους συνταξιούχους, οι οποίοι απασχολούνταν κατά την έναρξη ισχύος του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85) και οι οποίοι εξαιρούνταν από την εφαρμογή των διατάξεων του προϊσχύοντος του ν. 4387/2016 (Α' 85) νομοθετικού πλαισίου, αλλά και από τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, εφόσον συνεχίζουν την απασχόλησή τους, μεταβατική περίοδος ενός επιπλέον έτους, δηλαδή έως και την 1η.3.2022 προκειμένου να ενταχθούν στο πλαίσιο των νέων διατάξεων.

Η πρόβλεψη για σταδιακή υπαγωγή στο νέο νομοθετικό πλαίσιο ήταν απαραίτητη, προκειμένου να μην διαταραχθεί ο οικονομικός προγραμματισμός τόσο του ιδίου του συνταξιούχου όσο και της οικογένειάς του, γι' αυτό και θεσπίστηκε μεταβατική περίοδος ενός έτους για την ένταξη των ως άνω συνταξιούχων στον γενικό κανόνα του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), Εξαιτίας, όμως της διασποράς του κορωνοϊού COVID 19 στην χώρα μας και στο πλαίσιο των έκτακτων και αναγκαίων μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της πανδημίας στην οικονομία και στην αγορά εργασίας, επιμηκύνεται κατά ένα ακόμα έτος η μεταβατική περίοδος για την υπαγωγή των συνταξιούχων που είχαν αναλάβει εργασία πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 (Α' 85), στον νέο γενικό κανόνα της περικοπής της σύνταξης κατά ποσοστό 30%. Η παράταση της ως άνω προθεσμίας αποτελεί αναγκαίο μέτρο για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της υγειονομικής κρίσης, εξαιτίας της διασποράς του κορωνοϊού COVID - 19 στη χώρα μας, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η επάνοδος των απασχολούμενων συνταξιούχων στην οικονομική κανονικότητα.

Περαιτέρω, θεσπίζεται ένα εύλογο όριο απαλλαγής των συνταξιούχων που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ από την υποχρέωση καταβολής εισφορών, προκειμένου να αποφευχθεί η δυσανάλογη επιβάρυνση στο εισόδημα τους και να στηριχθεί η αγροτική δραστηριότητα σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο εξαιτίας των συνεχιζόμενων συνεπειών της υγειονομικής κρίσης στην οικονομία. Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι οι συνταξιούχοι πρώην φορέων κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν δραστηριότητα, για την οποία υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ, καταβάλλουν την ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85), εφόσον το ετήσιο εισόδημα τους από τη δραστηριότητα αυτή υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Η θέσπιση του συγκεκριμένου ορίου είναι αναγκαία για να μην επιβαρυνθούν με την υποχρέωση καταβολής

ασφαλιστικών εισφορών του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85), συνταξιούχοι, οι οποίοι αποκομίζουν πολύ χαμηλό εισόδημα από την αγροτική δραστηριότητα και συνήθως καλύπτουν ατομικές-οικογενειακές ανάγκες από την άσκηση αυτής. Επιπλέον, η θέσπιση του εισοδηματικού ορίου των 10.000 ευρώ ετησίως, εναρμονίζεται με την περ. η της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), σύμφωνα με την οποία δεν μειώνεται το ποσό της σύνταξης των συνταξιούχων άλλων φορέων και του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και αλιέων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Τέλος, η πρόβλεψη της δυνατότητας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ του πρώην ΟΓΑ για τους συνταξιούχους με ετήσιο εισόδημα έως 10.000 ευρώ από την άσκηση της αγροτικής δραστηριότητας ισχύει από 1.6.2020 και έχει ως αποτέλεσμα να μην υφίσταται δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου απασχόλησής τους και προσαύξησης της σύνταξής τους κατά την οικεία πρόβλεψη της παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), εφόσον δεν καταβάλλουν τις εισφορές του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85), λόγω ετήσιου εισοδήματος μέχρι 10.000 ευρώ.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

CHRISTOS STAIKOURAS

CHRISTOS STAIKOURAS
29.05.2020 10:17

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
29.05.2020 10:15

NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS

NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS
29.05.2020 10:06

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΥΓΕΙΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

VASILEIOS KIKILIAS

VASILEIOS KIKILIAS
29.05.2020 09:54

STYLIANI MENDONI

STYLIANI MENDONI
29.05.2020 10:02

IOANNIS VROUTSIS

IOANNIS VROUTSIS
29.05.2020 11:20

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

PANAGIOTIS MITARACHI

PANAGIOTIS MITARACHI
29.05.2020 10:04

KONSTANTINOS KARAMANLIS

KONSTANTINOS KARAMANLIS
29.05.2020 10:01

MAVROUDIS VORIDIS

MAVROUDIS VORIDIS
29.05.2020 10:05

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

THEOHARIS THEOHARIS THEOHARIS THEOHARIS
29.05.2020 09:54

MILTADIS VARVITSIOTIS MILTIADIS VARVITSIOTIS
29.05.2020 10:19

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ 2^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 25^{ης} ΜΑΪΟΥ 2020

ΜΕΛΗ : Ιωάννης Σαρμάς, Πρόεδρος, Σωτηρία Ντούνη, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Γεωργία Μαραγκού, Αγγελική Μουρουδή και Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Αντιπρόεδροι, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνη Ζώη, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντώρα, Αγγελική Μυλιονά, Γεωργία Τζομάκα, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Βασιλική Σοφianoύ, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Βασιλική Προβίδη, Αργυρώ Μαυρομάτη, Ευαγγελία Σεραφή, Κωνσταντίνος Κρέπης, Γεωργία Παπαναγοπούλου, Νικολέτα Ρένεση, Αικατερίνη Μποκόρου και Αντιγόνη Στίνη, Σύμβουλοι. Η Αντιπρόεδρος Μαρία Αθανασοπούλου και οι Σύμβουλοι Γεώργιος Βοΐλης, Ελένη Λυκεσά, Δημήτριος Πέππας, Στυλιανός Λεντιδάκης, Θεολογία Γναρδέλλη, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Ασημίνα Σακελλαρίου, Ειρήνη Κατσικέρη, Νεκταρία Δουλιανάκη και Βασιλική Πέππα απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ ο Σύμβουλος Γρηγόριος Βαλληνδράς αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ : Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Χρυσούλας Καραμαδούκη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Ελένη Αυγουστάγλου, Επίτροπος στην Υπηρεσία Επιτρόπου "Γραμματεία" του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΟ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΟ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο ...

Απασχόληση συνταξιούχων

Στην παρ. 1 α του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85) στο τελευταίο εδάφιο η ημερομηνία «1.3.2021» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.3.2022» και στην παρ. 3β του άρθρου 20 του

ν. 4387/2016 (Α' 85) στο τελευταίο εδάφιο προστίθεται η φράση «εφόσον το εισόδημα τους από την δραστηριότητα αυτή υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ». Το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20

Απασχόληση συνταξιούχων

1.α. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσίευσής του νόμου εργασία ή ασκούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριας και επικουρικής καταβάλλονται μειωμένες κατά ποσοστό 30% για όλο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα. Ειδικότερα για συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσίευσής του νόμου εργασία ή ασκούν ιδιότητα ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., αναισθάνεται πλήρως η καταβολή των κύριων και επικουρικών συντάξεων εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας τους έως και τις 28.2.2021 και το 62ο έτος από την 1η.3.2022 και εφεξής.

Οι συνταξιούχοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εργασία ή είχαν ασκήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλεπόνταν εξαιρεία από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϋποθέσεις αυτού διατάξεις, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από την 1η.3.2022.

β. Στο ποσό της ακαθάριστης σύνταξης/συντάξεων δεν συμπεριλαμβάνονται το εξαιρηματικό επίδομα των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68) και το επίδομα ανικανότητας των διατάξεων του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

2. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας εφαρμόζονται οι διατάξεις των εντάσσουσών στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων.

3. α. Για το χρονικό διάστημα απασχόλησης του συνταξιούχου καταβάλλονται για τον μειωτό συνταξιούχο και τον αντίστοιχος απασχολούμενο ή ελεύθερο επαγγελματία ή υπαγόμενο στη ασφάλιση του ΟΓΑ, με την επιφύλαξη της παρ. α' της παρ. 4 οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 38 ή 39 ή 40 αντίστοιχως.

β. Οι συνταξιούχοι πρώην φορέων κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν δραστηριότητα για την οποία υπάρχουν στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ καταβάλλουν την ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 40, εφόσον το εισόδημα τους από την δραστηριότητα αυτή υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

4. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω ρυθμίσεων, δεν μετράνε το ποσό της σύνταξης:

α. Των συνταξιούχων του ΟΓΑ εφόσον ασκούν απασχόληση υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.

β. Των ψυχικά ασθενών του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 (Α' 176).

γ. Των συνταξιούχων με βάση τον ν. 612/1977 (Α' 164) και τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν.

δ. Των συνταξιούχων του τέταρτου εδαφίου της παρ. α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

ε. Όσων λαμβάνουν το εξαιρηματικό επίδομα ή το αντίστοιχο επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

στ. Των πολύτεκνων των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή και έως τη συμπλήρωση του εκατοστού τετάρτου (24ου) έτους της ηλικίας του ή είναι ανάπηρο για κάθε βιοπαροιστική εργασία.

ζ. Των προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

ή: των συνταξιούχων άλλων φορέων και του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως υγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και άλλων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

5. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει μισθωτή εργασία ή αυτοαπασχολείται δύναται να αξιοποιήσει τον χρόνο της ασφάλισής του. Για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης του συνταξιούχου δύναται κατόπιν αιτήσεώς του να χορηγείται για την κύρια σύνταξη ποσό που προκύπτει με βάση το ποσοστό αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28 και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου. Για την επικουρική σύνταξη χορηγείται ποσό που προκύπτει με βάση τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 96.

6. Για τους απασχολούμενους συνταξιούχους κατά την 12η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 (Α' 85), όλος ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού αξιοποιείται σύμφωνα με τα ανωτέρω, εφόσον από τις προϋποθέσεις διατάξεις προβλέπονται αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.

7. Οι συνταξιούχοι της παρ. 1 υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν το ίδιο στον φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. Παράδοση της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου ποσού ίσου με το ύψος δώδεκα (12) μηνιαίων συντάξεων.

Το ποσό της οφειλής δύναται να αποπληρωθεί με παρακράτηση έως του ποσού του ενός τετάρτου από την κύρια σύνταξη και για την επικουρική σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου. Άλλως απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ευπρόσθους Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) (ν.δ. 356/1974, Α' 90).

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία διασταύρωσης και ελέγχου στοιχείων μεταξύ του ΣΕΠΕ και του ε-Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

9. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.»

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΙΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Αντόνιος Νικητάκης διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

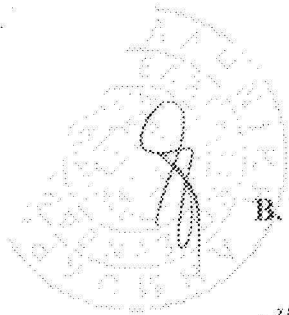
«Εισάγουμε ενόπιον της Ολομέλειας του Σώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. γ' του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 (ΦΕΚ Α' 52), την τροπολογία των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

και Κοινωνικών Υποθέσεων, με τίτλο «Απασχόληση συνταξιούχων», στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας «Κύρωση α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις (Α' 84)» και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα (Α' 90) και άλλες διατάξεις», που μας απεστάλη με το με ΑΠ 49929 ΕΞ 2020/22.5.2020 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, προκειμένου να προκληθεί η γνωμοδότησή της που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, και εκθέτουμε τα ακόλουθα:

A. Γενικές παρατηρήσεις

I. Με την επίμαχη τροπολογία, η οποία εισάγεται προς γνωμοδότηση χωρίς να αναφέρεται ο αύξιος αριθμός του προς ψήφιση άρθρου στο οικείο νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας, επέρχονται τροποποιήσεις σε επιμέρους διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85/12.5.2020), όπως τούτο ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020 (Α' 43/28.2.2020), που αφορούν στην απασχόληση των συνταξιούχων. Συγκεκριμένα, οι επιχειρούμενες αλλαγές αφορούν το μεν στην επιμήκυνση κατά ένα (1) έτος της θεσπισθείσας το πρώτον με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020 μεταβατικής περιόδου για την ένταξη στο γενικό κανόνα του άρθρου 20 παρ. 1 του ν. 4387/2020 περί περιορισμού των καταβαλλόμενων συντάξεων για τους συνταξιούχους εκείνους που απασχολούνται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου και εξαιρούνται μέχρι τώρα από αυτόν (άρθρο 20 παρ. 1 α τελευταίο εδάφιο), το δε στη θέσπιση ενός ορίου ωπλληγής των συνταξιούχων εκείνων που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α. από την υποχρέωση καταβολής εισφορών για τη δραστηριότητα αυτή (άρθρο 20 παρ. 3 β τελευταίο εδάφιο).

II. Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η επίμαχη τροπολογία, ως εκ του περιεχομένου της, δεν περιέχει ρυθμίσεις αναστορικά με την απονομή σύνταξης και τις προϋποθέσεις της και, συνεπώς, έχουμε τη γνώμη ότι δεν καθιιδρύεται γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Ολομέλειας επ' αυτής, κατ' άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος. Σε κάθε πάντως περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη ότι ήδη η Ολομέλεια, με τα Πρακτικά της 1^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2020, γνωμοδότησε επί επιμέρους ρυθμίσεων του άρθρου 27 του ν. 4670/2020, με το οποίο θεσπίστηκαν το πρώτον οι – τροποποιούμενες με την επίμαχη τροπολογία – ρυθμίσεις, επ' αυτόν επαγόμεθα τα ακόλουθα:

Β. Ειδικότερες Παρατηρήσεις

Επί της αντικατάστασης της ημερομηνίας «1.3.2021» από την ημερομηνία «1^η.3.2022» στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1α του άρθρου 20 του ν. 4387/2016

Ενόψει του ότι η θεσπιζόμενη ως άνω ρύθμιση αφορά στη χρονική έκταση ισχύος μίας ουσιαστικής ρύθμισης θεσπισθείσας με τον προγενέστερο νόμο 4670/2020 χωρίς τούτη να τύχει επεξεργασίας από την Ολομέλεια, έχουμε τη γνώμη ότι η διάταξη αυτή πρέπει να εξετασθεί συνολικά εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται και όχι αλομονωμένη από το γενικό κανόνα τη διάρκεια του οποίου ρυθμίζει. Υπό το πρίσμα αυτό, λεκτέα τα ακόλουθα:

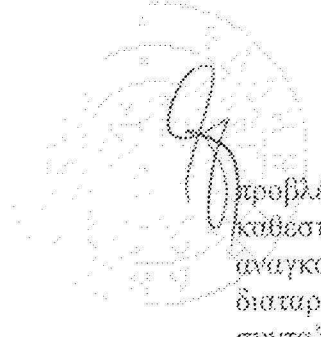
1. Με το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85) προβλέφθηκε ότι οι καταβαλλόμενες κύριες και επικουρικές συντάξεις για όσους συνταξιούχους αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 60% (παρ. 1), ενώ στις περιπτώσεις ανάληψης από τους συνταξιούχους εργασίας ή δραστηριότητας σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης προβλέφθηκε η αναστολή καταβολής της σύνταξης (παρ. 2). Περαιτέρω, ορίστηκε ότι οι επίμαχοι περιορισμοί (περικοπή και αναστολή) καταλαμβάνουν και τα πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (αιρετά όργανα Ο.Τ.Α., οι διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι, αντιπρόεδροι και τα μέλη των συλλογικών οργάνων διοίκησης των Ν.Π.Δ.Δ. και των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, κλπ.). Στη δε παράγραφο 6 ορίστηκε ότι στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου αυτού εμπίπτουν όσοι αναλαμβάνουν εργασία από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (από 12.5.2016 και εφεξής), ενώ για όσους έχουν αναλάβει εργασία μέχρι 11.5.2016 εξακολουθεί να εφαρμόζεται το προγενέστερο του ν. 4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο για την απασχόληση συνταξιούχων, όπως ισχύει κατά περίπτωση συνταξιούχου, με βάση τον φορέα συνταξιοδότησης και την παρασχεθείσα εργασία στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή τον ιδιωτικό τομέα ή την αυτοαπασχόληση πριν και μετά τη συνταξιοδότηση (άρθρο 63 ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010, άρθρο 10 του ν. 3865/2010, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5γ του άρθρου 4 του ν. 4151/2013, άρθρο 8 παρ. 14 του ν. 2592/1998, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο, παράγραφος Β, υποπαράγραφος Β, περίπτωση 1β του ν. 4093/2012 και επεκτάθηκε στους φορείς κύριας ασφάλισης με το άρθρο 4 παρ. 2α του ν. 4151/2013, βλ. σχετικώς τη με αριθμό 33 και ΑΠ Σ78/15/19.9.2017 Εγκύκλιο του Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α.).

2. Εν συνεχεία, με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020 (Α' 43/28.2.2020) αντικαταστάθηκε από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 και εισήχθη ένα νέο ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για την απασχόληση συνταξιούχων, το οποίο αφορά το σύνολο των απασχολούμενων συνταξιούχων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου προβλέπεται μεταβατικό στάδιο ένταξης στη νέα ρύθμιση, προκειμένου για την ομιλή υπαγωγή στο νέο νομοθετικό πλαίσιο. Ειδικότερα, με την παρ. 1 α εδάφιο α' αυτού προβλέφθηκε για τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους λόγω γήρατος όλων των ενταχθέντων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων και του Δημοσίου, οι οποίοι είτε έχουν αναλάβει εργασία ή ιδιότητα ή δραστηριότητα πριν την 28.2.2020 ή θα αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχόληση μετά την ισχύ του ν. 4670/2020, δηλαδή από 28.2.2020, εφόσον για την εργασία ή την ιδιότητα ή την δραστηριότητα προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α., ότι οι καταβαλλόμενες κύριες και επικουρικές συντάξεις καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 30%, αντί του ποσοστού του 60%, που οριζόταν αρχικώς στο ν. 4387/2016. Περαιτέρω, με το εδάφιο β' της ίδιας παραγράφου προβλέφθηκε ειδικώς για συνταξιούχους που αναλάμβαναν κατά τα ως άνω εργασία σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή πλήρης αναστολή της καταβολής των κύριων και επικουρικών συντάξεων εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας τους έως και τις 28.2.2021 και το 62ο έτος από την 1η.3.2022 και εφεξής.

3. Με το εδάφιο γ' της ίδιας παραγράφου, θεσπίστηκε το πρώτον ρύθμιση με την οποία δόθηκε μεταβατική περίοδος ενός έτους για την υπαγωγή στις γενικές διατάξεις του άρθρου 27 (περικοπή ή αναστολή συντάξεων) των συνταξιούχων εκείνων οι οποίοι είχαν αναλάβει εργασία υποχρεωτικώς υψικτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 (12.5.2016) και συνεχίζουν την εργασία τους και μετά την 28.2.2020 (έναρξη ισχύος ν. 4670/2020) και οι οποίοι είτε δεν ενέπυταν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 20 αυτού είτε βάσει του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου εξαιρούνταν από τις επιπτώσεις της απασχόλησης τους αυτής κατ' εφαρμογή ειδικών διατάξεων (βλ. συναφώς την Α.Π. Φ.80000/οικ. 14032/571/3.4.2020 Εγκύκλιο του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων). Συνεπώς, με την εν λόγω ρύθμιση οι συνταξιούχοι αυτοί εξαιρούνται από τον γενικό κανόνα του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 έως και την 28.2.2021 και εφόσον συνεχίζουν την απασχόληση τους και μετά θα υπαχθούν στο ρυθμιστικό πεδίο των διατάξεων αυτών από την 1.3.2021.

4. Με τη θεσπιζόμενη με την παρούσα τροπολογία ρύθμιση, το μεταβατικό αυτό διάστημα επεκτείνεται κατά ένα ακόμη έτος και

9/6

προβλέπεται συγκεκριμένα η υπαγωγή των προσώπων αυτών στο γενικό καθεστώς από την 1^η 3.2022 αντί της 1^{ης} 2.2021. Τούτο δε κατέστη αναγκαίο, σύμφωνα με την οικεία αιτιολογική έκθεση, προκειμένου να μην διαταραχθεί ο οικονομικός προγραμματισμός τόσο του ίδιου του συνταξιούχου όσο και της οικογένειάς του.

5. Ενόψει τούτων, η ρύθμιση του άρθρου 20 παρ. 1 α τελευταίο εδάφιο συνολικά, από πλευράς περιεχομένου, τόσο υπό την αρχική της μορφή, ως προς την οποία δεν διατυπώθηκε καμία παρατήρηση από την Ολομέλεια με τα Πρακτικά της 1^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της 12.2.2020, όσο και υπό την τωρινή της μορφή, είναι γενική, αόριστη και ασαφής, καθόσον δεν προσδιορίζεται επαρκώς το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της και δεν οριοθετείται με αυτόν τον τρόπο το εύρος της διάταξης, αφού από το γράμμα της προκύπτει ότι καταλαμβάνει ανεξαιρέτως το σύνολο των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία εξαιρέσεων από τον κανόνα της περικοπής των συντάξεων, χωρίς να γίνεται διάκριση αναλόγως των ποσοτικών χαρακτηριστικών της κάθε περίπτωσης που επιτάσσουν άλλωστε και διαφορετική αντιμετώπιση (π.χ. διακρίνεται σαφώς η περίπτωση της εξαίρεσης από τον κανόνα του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 λόγω ανάληψης εργασίας μη υακτέας στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. από εκείνη των πολεμικών συντάξεων ή των συντάξεων θυμάτων τρομοκρατικών επιθέσεων των νόμων 1897/1990 (Α' 120) και 1977/1991 (Α' 185) που εξαίρονται από την περικοπή σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 14 του προσχίσσαντος ν. 2592/1998). Συνεπώς, δεν μπορούν να εκτιμηθούν ούτε οι επιπτώσεις της ρύθμισης στον προϋπολογισμό του Ε.Φ.Κ.Α. ούτε άλλωστε και ο δικαιολογητικός λόγος επιμήκυνσης του αρχικώς προβλεφθέντος μεταβατικού διαστήματος για την υπαγωγή στο γενικό κανόνα του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 των προσώπων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της εξαιρετικής αυτής ρύθμισης. Τούτο άλλωστε αποτυπώνεται και στην οικεία εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014 στην οποία αναφέρεται ότι η προκαλούμενη από την ρύθμιση αυτή μείωση της εξοικονόμησης δαπανών για τον Ε.Φ.Κ.Α. δεν μπορεί να εκτιμηθεί δοθέντος ότι δεν είναι γνωστός ο αριθμός των ατόμων που κάνουν χρήση της ελίμαχης ρύθμισης. Πέραν τούτων και δεδομένου ότι η διάταξη περί υπαγωγής των κατηγοριών αυτών συνταξιούχων στο γενικό κανόνα περί περιορισμού των καταβαλλόμενων συντάξεων σε περίπτωση απασχόλησης υακτέας στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. θεσπίστηκε μόλις προς τριών μηνών και παρέσχε ένα εδωλογο και επαρκές χρονικό διάστημα διάρκειας ενός έτους για την ένταξη αυτών των προσώπων στο γενικό καθεστώς, το οποίο ικανοποιεί τα κριτήρια της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, παρίσταται μη αιτιολογημένη η θεσπιζόμενη παράταση του μεταβατικού αυτού

διαστήματος κατά ένα ακόμη έτος. Συνεπώς, η ρύθμιση αυτή συνολικά δεν είναι σύμφωνη με τις αρχές της καλής νομοθέτησης, που επιβάλλουν, μεταξύ άλλων, την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας των θεσπιζόμενων ρυθμίσεων και την αποφυγή ρυθμίσεων που αποκλίνουν από την κατά περίπτωση γενική πολιτική (βλ. άρθρα 58 και 62 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης», Α' 133/7.8.2019).

Επί της προσθήκης στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 20 παρ. 3 β του ν. 4387/2016 της φράσης «εφόσον το εισόδημά τους από την δραστηριότητα αυτή υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ»

1. Με την παρ. 3β του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020, προβλέφθηκε ότι οι συνταξιούχοι πρώην φορέων κύριας ασφάλισης - πλην Ο.Γ.Α. - ενταχθέντων στον Ε.Φ.Κ.Α. και του Δημοσίου, που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν από 28.2.2020 δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., καταβάλλουν την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 4387/2016, όπως έχει αντικατασταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4670/2020, ασφαλιστική εισφορά.

2. Με την ρύθμιση που περιέχεται στην επίμαχη τροπολογία προβλέπεται ότι τα πρόσωπα αυτά υποχρεούνται στην καταβολή εισφοράς, εφόσον το εισόδημά τους από την δραστηριότητα αυτή (την υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α.) υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ. Σύμφωνα με την οικεία αιτιολογική έκθεση, το όριο της απαλλαγής αυτής είναι εύλογο και με τη θέσπισή του αφενός αποφεύγεται η δυσανάλογη επιβάρυνση των συνταξιούχων αφετέρου στηρίζεται η αγροτική δραστηριότητα. Ωστόσο, από την έκθεση αυτή, στην οποία δεν παρατίθεται πίνακας της Α.Α.Δ.Ε. όπου αποτυπώνεται το μέσο ετήσιο δηλωθέν εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα ούτε και ο αριθμός των προσώπων που δηλώνουν εισοδήματα προερχόμενα από αγροτική δραστηριότητα, κύρια ή δευτερεύουσα, δεν προκύπτει ο εύλογος χαρακτήρας του επιλεγέντος από το νομοθέτη ορίου των 10.000 ευρώ εισοδήματος προερχόμενου από την άσκηση αγροτικής δραστηριότητας, ως κριτηρίου απαλλαγής της συγκεκριμένης κατηγορίας συνταξιούχων από την υποχρέωση καταβολής εισφορών, ενόψει άλλωστε του μεγάλου ύψους αυτού. Συναφώς, στη συνοδευούσα την τροπολογία έκθεση οικονομικών επιπτώσεων δεν προσδιορίζεται η προκύπτουσα μείωση εσόδων για τον Ε.Φ.Κ.Α., ενώ δεν υπάρχει ειδική έκθεση του άρθρου 75 παρ. 3 του Συντάγματος, μολονότι προκαλείται μείωση εσόδων. Συνεπώς, δεν

9/8

τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της θεσπιζόμενης ρύθμισης, κατά τις αρχές της καλής νομοθέτησης.

3. Πέραν τούτων, στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης, έτσι όπως έχει διατυπωθεί, φαίνεται ότι υπάγονται και οι συνταξιούχοι που είχαν ήδη αναλάβει, πριν από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, δραστηριότητα υπαγόμενη στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., με αποτέλεσμα να ανακύπτει ζήτημα αναδρομικής εφαρμογής αυτής και να προκύπτουν ενδεχομένως αξιώσεις επιστροφής (όστω και για μικρό χρονικό διάστημα) των ήδη καταβληθεισών εισφορών για τους συνταξιούχους εκείνους των οποίων το εισόδημα από την αγροτική δραστηριότητα δεν υπερβαίνει το θεσπιζόμενο όριο των 10.000 ευρώ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η ορισθείσα από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου εισηγήτρια επί των εξεταζομένων ρυθμίσεων Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου Βασιλική Ανδρεοπούλου παρουσίασε την εισήγησή της. Επακολούθησε μακρά συζήτηση. Η πλειοψηφία των μελών αποδέχθηκε την εισήγηση της Συμβούλου με τις ειδικότερες ή διαφωνούσες γνώμες που εκτίθενται στη συνέχεια.

Η γνωμοδότηση της Ολομέλειας έχει ως ακολούθως:

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Οι εξεταζόμενες ρυθμίσεις, αφορώσες ή θίγουσες το συνταξιοδοτικό δικαίωμα δημοσίων εν γένει λειτουργών και υπαλλήλων, παραδεκτώς εισάγονται στην Ολομέλεια προς γνωμοδότηση. Επί του παραδεκτού της υποβολής στο Δικαστήριο συνταξιοδοτικού νομοσχεδίου προς γνωμοδότηση, η Ολομέλεια υπενθυμίζει ότι, κατά το άρθρο 98 παρ. 1 δ' του Συντάγματος, υποβάλλεται στον γνωμοδοτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου πριν από την κατάθεσή της στη Βουλή, κάθε σχεδιαζόμενη

ρύθμιση, ακόμη και γενικής εφαρμογής, εφόσον η θέσμισή της θα έχει συνέπειες εξ αυτών που επέβαλαν την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου.

2. Εξ άλλου, στην κατά το άρθρο 98 παρ. 1 δ' του Συντάγματος διαδικασία γνωμοδότησης, το Δικαστήριο μπορεί να επανεξετάσει ρύθμιση επί της οποίας έχει ήδη γνωμοδοτήσει όταν επιλαμβάνεται νέας ρύθμισης που, και μεν απλώς παρατείνει την ισχύ της ανωτέρω, πλην εκ της συνάρτησης των δύο ρυθμίσεων, της προγενέστερης και της προτεινομένης, εγείρονται νέα ζητήματα επί των οποίων πρέπει να διαφωτισθεί το νομοθετούν όργανο.

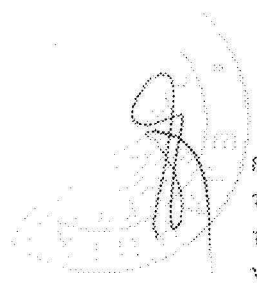
3. Για να είναι συμβατές με το άρθρο 73 παρ. 2 εδάφιο β' του Συντάγματος οι εξεπιζόμενες ρυθμίσεις πρέπει, εφόσον αυτές δεν περιληφθούν σε αυτοτελές νομοθέτημα, να ενταχθούν σε διακριτό κεφάλαιο νομοθετήματος περιέχοντος και άλλες ρυθμίσεις, επιπλέον δε στον τίτλο του νομοθετήματος πρέπει να γίνει αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει.

II. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Επί της αντικατάστασης της ημερομηνίας «1.3.2021» από την ημερομηνία «1η.3.2022» στο προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1α του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως ισχύει.

4. Με το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), με τίτλο «Απασχόληση συνταξιούχων», όπως αυτό ίσχυσε αρχικά, θεσπίστηκε περικοπή κατά ποσοστό 60% των ακαθάριστων συντάξεων, κύριων και επικουρικών, που θα καταβάλλονταν στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου και των ενιασσομένων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών, οι οποίοι θα αναλάμβαναν εργασία ή θα αποκτούσαν ιδιότητα ή δραστηριότητα, υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. και για όσο χρόνο απασχολούνταν ή διατηρούσαν την δραστηριότητα ή απασχόληση αυτή (παρ. 1). Περαιτέρω, για εκείνους εκ των ανωτέρω συνταξιούχων, οι οποίοι θα αναλάμβαναν εργασία ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, προβλήθηκε αναστολή καταβολής της σύνταξης ή των συντάξεών τους, κύριων και επικουρικών, για όλο τον χρόνο διάρκειας της παράλληλης απασχόλησής τους (παρ. 2). Στο πεδίο εφαρμογής των ως άνω διατάξεων ορίστηκε ότι υπάγονταν όσοι συνταξιούχοι θα εργάζονταν ή θα αυτοαπασχολούνταν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (12.5.2016) και εφεξής, ενώ για τα πρόσωπα που

9/20

είχαν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχόληση πριν από τη δημοσίευση του νόμου αυτού εξακολουθούσαν να ισχύουν οι προγενέστερες διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (Α' 1), όπως αντικαταστάθηκε με τον ν. 3863/2010 (Α' 115) και ίσχυε κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4387/2016 (παρ. 6).

5. Επί των διατάξεων αυτών το Δικαστήριο γνωμοδότησε με τα πρακτικά της 1^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας αυτού της 20^{ης} Απριλίου 2016.

6. Με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020 (Α' 43) αντικαταστάθηκε το ως άνω άρθρο 20 του ν. 4387/2016 και προβλέφθηκε ότι η ως άνω περικοπή, καθ' όσον αφορά τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Ε.Φ.Κ.Α., που είχαν αναλάβει μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 ή αναλάμβαναν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου 4670/2020 (28.2.2020) παράλληλη απασχόληση, ανέρχεται πλέον σε ποσοστό 30% των ακαθάριστων, κύριων και επικουρικών συντάξεων, αναφορικά δε με τους απασχολούμενους σε φορείς της γενικής Κυβέρνησης συνταξιούχους, προβλέφθηκε η πλήρης αναστολή της καταβολής των συντάξεων αυτών, σε περίπτωση μη συμπλήρωσης του 61^{ου} ή 62^{ου} έτους της ηλικίας κατά τα προβλεπόμενα στη διάταξη χρονικά σημεία (παρ. 1 α εδάφια πρώτο και δεύτερο).

7. Περαιτέρω, με το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 α του ίδιου τροποποιηθέντος άρθρου προβλέφθηκε ότι όσοι συνταξιούχοι είχαν αναλάβει εργασία ή απασχόληση υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλεπόταν εξαίρεση από το άρθρο αυτό, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, τούτοι υπάγονται στο θεσπιζόμενο με το άρθρο αυτό νέο καθεστώς απασχόλησης συνταξιούχων από της 1.3.2021 και εφεξής. Κατά την αιτιολογική έκθεση του ως άνω νόμου 4670/2020, η πρόβλεψη για σταδιακή υπαγωγή στο νέο νομοθετικό πλαίσιο είναι απαραίτητη, προκειμένου να μη διαταραχθεί ο οικονομικός προγραμματισμός τόσο του ίδιου του συνταξιούχου όσο και της οικογένειάς του. Επί των ρυθμίσεων του ν. 4670/2020 το παρόν Δικαστήριο γνωμοδότησε με τα πρακτικά της 1^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας αυτού της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2020.

8. Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ως ημερομηνία υπαγωγής των ανωτέρω προσώπων, ήτοι των συνταξιούχων που είχαν αναλάβει εργασία ή είχαν αρχίσει να απασχολούνται πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλεπόταν

9/11

εξαίρεση από το άρθρο αυτό, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, στο νέο νομοθετικό πλαίσιο του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 η 1^η.3.2022 αντί της αρχικώς προβλεφθείσας (1^η.3.2021).

9. Κατά την αιτιολογική έκθεση, η πρόβλεψη για σταδιακή υπαγωγή στο νέο νομοθετικό πλαίσιο είναι απαραίτητη προκειμένου να μη διαταραχθεί ο οικονομικός προγραμματισμός τόσο του ίδιου του συνταξιούχου όσο και της οικογένειάς του.

10. Κατά την εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων, από τη ρύθμιση αυτή προκαλείται απροσπώ εξοικονόμησης δαπανών συντάξεων, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να εκτιμηθεί, δοθέντος ότι δεν είναι γνωστό το πλήθος των ατόμων που θα κάνουν χρήση της ρύθμισης και το ύψος των συντάξεών τους.

11. Κατά τη γνώμη του Προέδρου Ιωάννη Σαρμά, των Αντιπροέδρων Γεωργίας Μαραγκού, Αγγελικής Μαυρουδή και Κωνσταντίνου Κωστόπουλου και των Συμβούλων Ευαγγελίας - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταματίου Πουλή, Αγγελικής Μυλωνά, Κωνσταντίνου Εφεντάκη, Δέσποινας Τζομά, Δημητρίου Τσακανίκα, Ευφροσύνης Παπαθεοδώρου, Βασιλικής Προβίδη, Ευαγγελίας Σεραφή, Γεωργίας Παπαναγοπούλου, Νικολέτας Ρένεση και Αικατερίνης Μποκώρου, η εξεταζόμενη ρύθμιση, με την οποία μετατίθεται η υπαγωγή ορισμένων κατηγοριών συνταξιούχων (βλ. κατωτέρω σκέψη 14) στο νέο νομοθετικό καθεστώς από 1^η.3.2022 αντί 1^η.3.2021, δεν τεκμηριώνεται επαρκώς στα όσα αορίστως καταγράφονται στην αιτιολογική της έκθεση, η οποία περιορίζεται σε επανάληψη της ήδη - επί της αρχικώς ταχθείσας προθεσμίας - διατυπωθείσας αιτιολογίας, και ουδέν διαλαμβάνει ειδικώς και αυτοτελώς περί των επαγόμενων συγκεκριμένων λόγων που επιβάλλουν την επιμήκυνση κατά ένα ακόμη έτος της προθεσμίας αυτής, μετά πάροδο μάλιστα μόλις τριών μηνών από τη θέσπισή της.

12. Κατά τη γνώμη των Αντιπροέδρων Σωτηρίας Ντούνη και Μαρίας Βλαχάκη και των Συμβούλων Βασιλικής Ανδρεοπούλου, Κωνσταντίνας Ζώη, Γεωργίας Τζομάκα, Αργυρώς Μαυρομιμάτη, Κωνσταντίνου Κρέπη και Αντιγόνης Σπίνη, η προτεινόμενη παράταση του προαναφερόμενου μεταβατικού χρονικού διαστήματος παρίσταται δικαιολογημένη, εμπίπτουσα στη ρυθμιστική ευχέρεια του νομοθέτη για σταδιακή υπαγωγή των κατηγοριών αυτών συνταξιούχων στο νέο νομοθετικό καθεστώς.

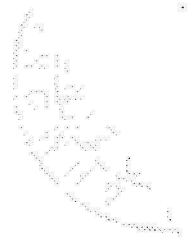
13. Η Σύμβουλος Αργυρώ Μαυρομιμάτη διατύπωσε την ακόλουθη ειδικότερη γνώμη: Η παράταση της προθεσμίας, που δίνεται με την

9/12

αιτιολογία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, παρόλο που δεν είχε ενταχθεί στο κείμενο της 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.), παρουσιάζει συνάφεια με τις λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του προαναφερόμενου Υπουργείου, οι οποίες έχουν διατυπωθεί στα άρθρα όγδοο έως δωδέκατο του μέρους Γ' της Π.Ν.Π., η οποία πρόκειται να κυρωθεί με νόμο. Επομένως η αιτιολογία, που αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση της διάταξης αυτής, δηλαδή να μη διαταραχθεί ο οικονομικός προγραμματισμός του συνταξιούχου και της οικογένειάς του, πρέπει να συμπληρωθεί και να θεωρηθεί ότι η παράταση της προθεσμίας αυτής αποτελεί μέτρο για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας covid 19, και επανόδου στην οικονομική κανονικότητα, για τη συγκεκριμένη κατηγορία συνταξιούχων. Υπό την εκδοχή αυτή, η παράταση της προθεσμίας μέχρι 1.3.2022, για υπαγωγή στο νέο νομοθετικό πλαίσιο των συνταξιούχων στους οποίους αφορά, μπορεί να θεωρηθεί επαρκώς τεκμηριωμένη.

14. Κατά τη γνώμη του Προέδρου Ιωάννη Σαρμά, των Αντιπροέδρων Σωτηρίας Ντούνη, Μαρίας Βλαχάκη, Άννας Λιγομένου, Γεωργίας Μαραγκού, Αγγελικής Μαυρουδή και Κωνσταντίνου Κωστόπουλου και των Συμβούλων Βασιλικής Ανδρεοπούλου, Ευαγγελίας - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταματίου Πουλή, Κωνσταντίνος Ζώη, Αγγελικής Μυλωνά, Γεωργίας Τζομάκα, Βιργινίας Σκεύη, Κωνσταντίνου Εφεντάκη, Αγγελικής Πανουτσικοπούλου, Δέσποινας Τζούμα, Δημητρίου Τσακανίκα, Ευφροσύνης Παπαθεοδώρου, Βασιλικής Προβίδη, Αργυρώς Μαυρομμάτη, Ευαγγελίας Σεραφή, Κωνσταντίνου Κρέπη, Γεωργίας Παπαναγοπούλου, Νικολέτας Ρένεση, Αικατερίνης Μποκίρου και Αντιγόνης Στίνη, η ρύθμιση του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 α του τροποποιηθέντος άρθρου 20 του ν. 4387/2016, εξεταζόμενη στην παρούσα γνωμοδοτική διαδικασία συνολικώς λόγω της αμέσου συναρτήσεως αυτής προς το χρονικό σημείο έναρξης της εφαρμογής της - που μόνον αυτό τροποποιείται -, δεν είναι επαρκώς για νομοθετικό κείμενο ακριβής, διότι παραπέμπει αορίστως σε προϊσχύουσες διατάξεις χωρίς να τις αναφέρει, ενώ συγχρόνως, ορώμενη σε συνδυασμό με την αιτιολογική της έκθεση, δεν πληροί τις απαιτήσεις σε κράτος δικαίου διαφάνειας ενός νομοθετικού κειμένου, καθόσον δεν προσδιορίζονται οι κατηγορίες προσώπων που επωφελοούνται από τη ρύθμιση, ώστε να γίνει έτσι αντίληπτος ο λόγος που εξηγεί την κατά τα ανωτέρω (βλ. σκέψη 11) περαιτέρω επιμήκυνση της προθεσμίας αναστολής εφαρμογής της διατάξεως. Χρήζει, ως εκ τούτου, η νομοθετική πρόταση συμπλήρωσης και διευκρινίσεων, έστω στην οικεία αιτιολογική έκθεση, ανεξαρτήτως του ότι η υπό θέσπιση νομοθετική ρύθμιση αφορά, ως αναφέρθηκε, μόνο στον χρόνο έναρξης εφαρμογής προγενέστερης ρύθμισης (βλ. σκέψη 2).

15. Η Αντιπρόεδρος Άννα Λιγωμένου εξέφρασε και την εξής ειδικότερη γνώμη: Η ρύθμιση του άρθρου 20 παρ. 1 είναι γενική, αόριστη και ασαφής δεν συνοδεύεται από έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεών της στον Προϋπολογισμό του Ε.Φ.Κ.Α., ούτε από τα λοιπά απαραίτητα δικαιολογητικά. Είναι ανατιολόγητη και γενικά δεν είναι σύμφωνη προς τις αρχές της καλής νομοθέτησης (ν. 4622/2019), σύμφωνα και με όσα ειδικότερα αναφέρονται στη γνώμη του Επιτρόπου της Επικρατείας στη σκέψη 5 στο σύνολό της. Επίσης, η σε σύντομο χρονικό διάστημα (τρεις μήνες) αλλαγή ήδη τροποποιηθείσας διάταξης, χωρίς να έχει λήξει ο χρόνος ισχύος της τροποποιηθείσας διάταξης και να μην έχουν εκτιμηθεί τα αποτελέσματά της, αντίκειται στις αρχές του ορθού προγραμματισμού και της ορθής εκτίμησης αντικειμενικών καταστάσεων και επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

16. Η Σύμβουλος Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντίνα εξέθεσε τα εξής: α) Οι προς έκφραση γνωμοδότησης συνταξιοδοτικές διατάξεις τίθενται στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας «Κύρωση α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. "Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις" (Α' 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. "Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα" (Α' 90) και άλλες διατάξεις». Δηλαδή σε νόμο που, προδήλως, σκοπεί την ρύθμιση άλλων - μη συνταξιοδοτικών θεμάτων. Τούτο έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 73 παρ. 2 εδ. 3 του Συντάγματος, το οποίο, επί ποινή ακυρότητας των συνταξιοδοτικών διατάξεων, απαιτεί αυτές να τίθενται σε ειδικά προς τούτο νομοσχέδια. Συνεπώς, για τον λόγο τούτο, είναι άκυρες και η Ολομέλεια δεν έχει έδαφος γνωμοδότησης. β) Η προκείμενη τροπολογία φέρεται προς γνωμοδότηση χωρίς σαφή εισηγητική έκθεση των οικονομικών επιπτώσεων (άρ. 24 παρ. 5 ν. 4270/2014), όπως απαιτεί το άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος, δεδομένου ότι σε αυτήν αναφέρεται ότι η προκαλούμενη από την επίμαχη ρύθμιση (τροποποίηση άρθρου 20 παρ. 1 α ν. 4387/2016 (Α' 65) μείωση της εξοικονόμησης δαπανών για τον Ε.Φ.Κ.Α. δεν μπορεί να εκτιμηθεί, δοθέντος ότι δεν είναι γνωστός ο αριθμός των ατόμων που κάνουν χρήση της επίμαχης ρύθμισης. Ανεξαρτήτως της πειστικότητας της εν λόγω αιτιολογίας, δεν πληροίται η απαίτηση του άρθρου 75 παρ. 3 του Συντάγματος. Κατ' αυτόν τον τρόπο φαλκιδεύεται η συνταγματική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου του άρθρου 73 του Συντάγματος. Κατ' ακολουθίαν των υπό α) και β) εκτιμημένων, οι επίμαχες διατάξεις είναι άκυρες και η Ολομέλεια δεν μπορεί να γνωμοδοτήσει. Τέλος, παρατηρείται ότι η συνοδευούσα τις επίμαχες διατάξεις αιτιολογική έκθεση εις ουδέν διαφωτίζει την ήδη

314

παρατηρηθείσα ασάφεια αυτών, ενώ και η Έκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρύθμισης επίσης ουδέν συνεισφέρει στην άρση της προαναφερόμενης ασάφειας, αρκούμενη σε ταυτολογία με το κείμενο του σχεδίου της επίμαχης τροπολογίας.

17. Κατά τη γνώμη του Προέδρου Ιωάννη Σαρμά, των Αντιπροέδρων Γεωργίας Μαραγκού, Αγγελικής Μαυρουδή και Κωνσταντίνου Κωστόπουλου και των Συμβούλων Εξαγγελίας - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταματίου Πουλή, Αγγελικής Μυλωνά, Βιργινίας Σκεύη, Κωνσταντίνου Εφεντάκη, Αγγελικής Πανουτσακοπούλου, Δέσποινας Τζούμα, Γεωργίας Πεπαναγοπούλου, Νικολέτας Ρένεση και Αικατερίνης Μπακόρου, από την ερμηνεία του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος συνάγεται ότι η γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του σχεδίου συνταξιοδοτικού νόμου, πριν οι συναρμόδιοι Υπουργοί το υποβάλλουν στη Βουλή, στοχεύει και στη διαφώτιση της Βουλής, ώστε να προληφθεί η ψήφιση διατάξεων με μακροχρόνιες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες δύνανται να οδηγήσουν στην ανατροπή των οικονομικών προβλέψεων του φορέα απονομής συντάξεων και να θέσουν υπό διακινδύνευση τη δημοσιονομική βιωσιμότητα αυτού. Η συνοδευούσα την εξεταζόμενη ρύθμιση από 20.5.2020 εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014, όπου αναφέρεται ότι η προκαλούμενη από τη ρύθμιση μείωση της εξοικονόμησης δαπανών για τον Ε.Φ.Κ.Α. δεν μπορεί να εκτιμηθεί, διότι δεν είναι γνωστός ο αριθμός των ατόμων που θα κάνουν χρήση της διάταξης αυτής, δεν επιτρέπει στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, λόγω της πρόδηλης μη χρήσης κατά τη διενέργειά της επιστημονικών μεθόδων για την παραγωγή ικανοποιητικών προβλέψεων, να εκτιμήσει τις προφανείς δημοσιονομικές επιπτώσεις της εισαγόμενης ρύθμισης, και συνακόλουθα την εύλογη σχέση αυτής ως μέσου για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, ήτοι του περιορισμού των οικονομικών απωλειών των συνταξιούχων, οι οποίοι μετά το πέρας του εργασιακού τους βίου απασχολούνται για τη συμπλήρωση του εισοδήματός τους (άρθρο 58 παρ. 1 περιπτ. α' του ν. 4622/2019).

18. Η Σύμβουλος Βασιλική Σοφισανού εξέφρασε την ακόλουθη ειδικότερη γνώμη: [α'] Η κατ' άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος γνωμοδοτική παρέμβαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου πλαισιώνει σε διαδικαστικό επίπεδο τη θεσμική εγγύηση για το ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών, ενώ παράλληλα εντάσσεται και στο σύστημα των συνταγματικών εκείνων ρυθμίσεων από τις οποίες απορρέουν οι αρχές της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (βλ. άρθρα 79 και επόμενα και 75 παρ. 2 του Συντάγματος και ΕλΣ Ολ. πρακτ. 4^{ης} Γεν.

Συν/σης της 5.2.2020, 26^{ης} Γεν. Συν/σης της 17.12.2014). Αποβλέπει στην εξασφάλιση της ενότητας και της ορθολογικής οργάνωσης κατά τη διάρθρωση του δημόσιου συνταξιοδοτικού συστήματος στο σύνολό του και καλύπτει τόσο την εναρμόνιση των κανόνων στο εσωτερικό του συστήματος, όσο και τη συμβατότητα των επιμέρους ρυθμίσεων προς την εν γένει συνταγματική έννομη τάξη, ενόψει και της τήρησης της δημοσιονομικής ισορροπίας (βλ. ΕΛΣ Ολ. πρακτ. 5^{ης} Γεν. Συν/σης της 29.3.2017, 16^{ης} Γεν. Συν/σης της 13.6.1998, ΕΛΣ Ολ. 310/1985). Με τη γνωμοδότηση, άλλωστε, αυτή το Δικαστήριο παρέχει κυρίως έγκαιρη προειδοποίηση στο όργανο που έχει τη νομοθετική πρωτοβουλία και τον νομοθέτη για την τυχόν ασυμβατότητα των προς θέσπιση ρυθμίσεων με κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος και τις επερχόμενες συνέπειες από την ψήφισή τους, υπό το πρίσμα δε αυτό ελέγχεται και η εναρμόνιση των ρυθμίσεων με τις αρχές καλής νομοθέτησης, όπως έχουν αποτυπωθεί στο άρθρο 58 του ν. 4622/2019, και όχι ως εναρμόνιση με διατάξεις κοινού τυπικού νόμου (πρβλ. στο πνεύμα αυτό ΣτΕ 3914/2015). Η θεσμική, άλλωστε, σημασία της γνωμοδότησης είναι τόσο βαρύνουσα, ώστε αναλόγως του περιεχομένου της και αν μετά την ψήφιση του νόμου διατυπωθεί αντίθετη δικαιοδοτική κρίση από την Ολομέλεια του Δικαστηρίου επί αναφυσίσις συνταξιοδοτικής διαφοράς, αυτή (η γνωμοδότηση) μπορεί να αποτελέσει επιτρεπτό κατά το Σύνταγμα και την Ε.Σ.Δ.Α. λόγο μετάθεσης των χρονικών αποτελεσμάτων της δικαστικής απόφασης (βλ. απόφ. ΕΔΔΑ της 12.2.2019, Κ. Φραντζεσκάκη και λοιποί κατά Ελληνικού Δημοσίου). [β'] Το δημόσιον δικαίον δικαίωμα σε σύνταξη των υπαγομένων στο ειδικό συνταξιοδοτικό σύστημα των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών όσο και των κατά μεταβίβαση δικαιούχων εμπίπτει στο προστατευτικό πεδίο του άρθρου 17 παρ. 1 του Συντάγματος, για την προστασία της ιδιοκτησίας, η οποία περιλαμβάνει τόσο τα περιουσιακά δικαιώματα, όσο και τις νόμιμες προσδοκίες επί περιουσιακών δικαιωμάτων, όπως της αμοιβής από παρεχόμενη εργασία και της σύνταξης που παρέχεται ένεκα αυτής (βλ. ΕΛΣ Ολ. 1277, 32/2018, 244/2017), ενώ απολαμβάνει και της συρρέουσας επικουρικής διασφάλισης του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως δια την προστασίαν των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών» (Ε.Σ.Δ.Α.), η οποία κυρώθηκε μαζί με το εν λόγω Πρωτόκολλο με το ν.δ. 53/1974 (Α' 256), που κατοχυρώνει την προστασία της περιουσίας (βλ. ΕΛΣ Ολ. 137/2019, 1277, 32/2018, 244/2017, 3023, 441/2012, 1031/2011, 984, 166, 26/2010 2274/1997, ΕΔΔΑ απόφ. της 6.7.2005, Κοκκίνης κατά Ελλάδας, απόφ. της 6.11.2008, σκ. 29, Ρεβελιώτης κατά Ελλάδας, απόφ. της 4.12.2008, σκ. 27, Αποστολάκης κατά Ελλάδας, απόφ. της 22.10.2009, σκ. 29, Khoniakina κατά Γεωργίας, απόφ. της 19.6.2012, σκ. 69 επ.,

Κωσταδήμας κατά Ελλάδα, απόφ. της 26.6.2012, σκ. 29). Εναπόκειται, κατ' αρχήν, στην ευχέρεια του νομοθέτη, ενόψει και των εκάστοτε δημοσιονομικών συνθηκών, να μεταβάλλει για το μέλλον το μισθολογικό καθεστώς των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών, ως προς το ύψος του μισθοῦ, τον τρόπο καθορισμού του, καθώς και ως προς τον συντελεστή αντιστοίχισης μεταξύ των αποδοχών ενεργείας και συντάξεων, δοθέντος ότι δεν κατοχυρώνεται ούτε από την εθνική ούτε από την διεθνή έννομη τάξη δικαίωμα σε αποδοχές συγκεκριμένου ύψους (βλ. ΕΛΣ ΟΛ. 137/2019, 1277, 32/2018, 244/2017, 287/2008 και Π Τμ. 5110/2015, 177/2012, 836/2009, 1443/2004, πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 1286, 1283/2012 και ΕΔΔΑ Skorkiewicz κατά Πολωνίας, απόφαση επί του παραδεκτού της 1.6.1999, Νο 39860/98, Domalewski κατά Πολωνίας, απόφαση επί του παραδεκτού της 15.6.1999, Νο 34610/97, Kjarian Asmundsson κατά Ισλανδίας, απόφαση της 30.3.2005, Νο 60669/00, Lakicevic and Others κατά Μοντενέγκρο και Σερβίας, απόφαση της 13.3.2012, Nos 27458, 37205, 37207, 33604/07, σκ. 60 επ. ιδίως δε σκέψη 70, Stefanetti και άλλοι κατά Ιταλίας, απόφαση της 15.4.2014, Nos 21838, 21849, 21852, 21855, 21860, 21863, 21869 και 21870/10, σκ. 60 επ.). Περαιτέρω, εναπόκειται στον εθνικό νομοθέτη να αξιολογήσει τους λόγους δημοσίας ωφέλειας, οι οποίοι μπορούν να δικαιολογήσουν επέμβαση στο ύψος των συντάξεων κατόπιν στάθμισης παραμέτρων πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής φύσης, αρκεί η εκτίμηση αυτή να μη στερείται προδήλως λογικής βάσης (βλ. ΕΛΣ ΟΛ. 137/2019, 1277, 32/2018, 244/2017, 989/2015, ΕΔΔΑ, James κατά Ηνωμένου Βασιλείου, 21.2.1986, σκ. 43, National & Provincial Building Society, Leeds Permanent Building Society et Yorkshire et Yorkshire Building Society κατά Ηνωμένου Βασιλείου, απόφ. της 23.10.1997, σκ. 80, Sud Parisienne de Construction κατά Γαλλίας, απόφ. της 11.2.2010, σκ. 36). Ενόψει, όμως, των συνταγματικών αρχών της υπεροχής του δικαιώματος, της ασφάλειας δικαίου, της σαφήνειας, της προβλεψιμότητας και της αναλογικότητας, ο νομοθέτης οφείλει να διαρρυθμίζει τη νομική κατάσταση των προσώπων σε σχέση με τα περιουσιακά τους δικαιώματα και ειδικότερα τις επεμβάσεις επί των δικαιωμάτων αυτών, κατά τρόπο σαφή, ακριβή, συγκεκριμένο και προβλέψιμο, παρέχοντας σ' αυτά τη δυνατότητα να γνωρίζουν το πλήρες περιεχόμενο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους, οι δε τιθέμενοι κανόνες πρέπει να έχουν σαφές και ακριβές περιεχόμενο, τόσο ως προς το πεδίο εφαρμογής τους όσο και ως προς τη θεσπιζόμενη με αυτούς ρύθμιση, ώστε οι έννομες συνέπειές τους να δύνανται να προβλεφθούν (πρβλ. επί της σαφήνειας των συνταξιοδοτικής φύσης διατάξεων αποφ. ΕΔΔΑ της 6.11.2008, σκ. 29, «Ρεβελιότης κατά Ελλάδας», της 26.6.2012, «Κωσταδήμας κατά Ελλάδος», σκ. 29, και βλ. κατ' αναλογία αποφ. ΕΔΔΑ της 27.5.2013 «Volkof κατά Ουκρανίας», σκ. 126, της 25.7.2013

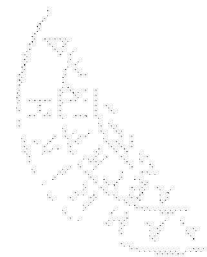
«Khodorkovskiy & Lebedev κατά Ρωσίας», σκ. 779, της 21.3.2006, «Valico κατά Ιταλίας», ΣτΕ 3316/2014 και αποφ. ΔΕΕ της 5.5.2011, C-201&202/10 «Ze Fu Fleischhandel GmbH & Vion Trading GmbH κατά Hauptzollamt Hamburg-Jonas», σκ. 32, της 2.6.2016, C-81/15 «Καπνοβιομηχανία Καρέλια ΑΕ κατά Υπουργού Οικονομικών», σκ. 45). Εξ άλλου, ενόψει της αρχής της ισότητας, κατ' άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, αναγνωρίζεται στον κοινό νομοθέτη η ευχέρεια να ρυθμίζει με ενιαίο ή με διαφορετικό τρόπο τις ποικίλες προσωπικές ή πραγματικές καταστάσεις και σχέσεις, μεταξύ των οποίων και τη ρύθμιση των καταλαμβανομένων από το άρθρο 17 παρ. 1 του Συντάγματος συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, εκτιμώντας τις υφιστάμενες κοινωνικές, οικονομικές, επαγγελματικές ή άλλες συνθήκες, που συνδέονται με καθεμία από τις καταστάσεις ή σχέσεις αυτές, με βάση γενικά και αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία βρίσκονται σε θεμιτή συνάφεια προς το αντικείμενο της ρύθμισης. Πρέπει όμως, η επιλεγόμενη ρύθμιση να κινείται μέσα στα όρια που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας, τα οποία αποκλείουν τόσο την έκδηλα άνιση μεταχείριση, είτε με τη μορφή της εισαγωγής ενός καθαρά χριστικού μέτρου ή προνομίου μη συνδεόμενου προς αξιολογικά κριτήρια, είτε με τη μορφή της επιβολής αδικαιολόγητης επιβάρυνσης ή της αφαίρεσης δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται ή παρέχονται από προϋφιστάμενο ή συγχρόνως τιθέμενο γενικότερο κανόνα, όσο και την αυθαίρετη εξομοίωση διαφορετικών καταστάσεων ή την ενιαία μεταχείριση προσώπων που τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες, με βάση όμως τυπικά ή συμπτωματικά ή άσχετα μεταξύ τους κριτήρια (βλ. ΑΕΔ 1/2012, ΕΛΣ ΟΛ. 2654/2013, 2340/2009, ΣτΕ Ολομ. 1286/2012 κ.ά.). Στο ίδιο πνεύμα και ενόψει του άρθρου 14 της Ε.Σ.Δ.Α., που λειτουργεί συμπληρωματικά, μεταξύ άλλων και προς το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου αυτής, τυχόν διαφορετική μεταχείριση των προσώπων ως προς την άσκηση των περιουσιακών τους δικαιωμάτων ελέγχεται ως προς συμβατότητά της προς το άρθρο 14 της Ε.Σ.Δ.Α., ενώ η θεσπιζόμενη διάκριση είναι απαγορευμένη εάν «στερείται αντικειμενικής και λογικής αιτιολογίας», δηλαδή αν δεν επιδιώκει «νόμιμο σκοπό» ή αν δεν υπάρχει «εύλογη σχέση αναλογίας μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και του επιδιωκόμενου σκοπού», τα δε συμβαλλόμενα Κράτη απολαμβάνουν μια ορισμένη διακριτική ευχέρεια προκειμένου να καθορίσουν εάν και σε ποιο βαθμό διαφορές μεταξύ ανάλογων, ως προς άλλα σημεία, καταστάσεων δικαιολογούν διαφορετική μεταχείριση (βλ. ΕΔΔΑ Ζεϊνέκ κατά Ελλάδας, απόφ. 9.7.2009, σκ. 46, Γιαβή κατά Ελλάδας, απόφ. της 3.10.2013, σκ. 38). [γ'] Περαιτέρω, ενόψει της κατ' αρχήν ευχέρειας του νομοθέτη να θεσμοθετεί μέτρα επέμβασης στο συνταξιοδοτικό δικαίωμα ως εκ της συνδρομής ειδικών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών (βλ. αποφ. ΕΔΔΑ της 5.9.2017 στην υπόθεση «Fabian κατά Ουγγαρίας», σκ. 74 επ., της 20.6.2012, «Panfile κατά

9/18

9

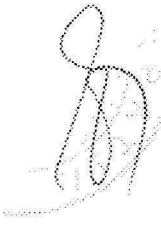
Ρουμανίας», σκ. 16, της 13.12.2011 «Lakićević και λοιποί κατά Σερβίας», σκ. 61, ΔΕΕ της 13ης Ιουνίου 2017, C-258/2014 “Eugenia Florescu”, σκ. 55 επ.), με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020 αντικαταστάθηκε, από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 και εισήχθη ένα νέο ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για την απασχόληση συνταξιούχων, το οποίο αφορά το σύνολο των απασχολούμενων συνταξιούχων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου προβλέπεται μεταβατικό στάδιο ένταξης στη νέα ρύθμιση, προς διασφάλιση της ομαλής μετάβασης στο νέο νομοθετικό πλαίσιο. Ειδικότερα, με την παρ. 1 εδάφιο α’ αυτού προβλέφθηκε για τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους όλων των ενταχθέντων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων και του Δημοσίου, οι οποίοι είτε έχουν αναλάβει εργασία ή ιδιότητα ή δραστηριότητα πριν από την 28.2.2020 ή θα αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχόληση μετά την ισχύ του ν. 4670/2020, δηλαδή από 28.2.2020, εφόσον για την εργασία ή την ιδιότητα ή την δραστηριότητα προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α., ότι οι καταβαλλόμενες κύριες και επικουρικές συντάξεις καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 30%, αντί του ποσοστού του 60%, που οριζόταν αρχικά στο ν. 4387/2016. Περαιτέρω, με το εδάφιο β’ της ίδιας παραγράφου προβλέφθηκε ειδικά για συνταξιούχους που αναλάμβαναν κατά τα ως άνω εργασία σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή πλήρης αναστολή της καταβολής των κύριων και επικουρικών συντάξεων, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας τους έως και τις 28.2.2021 και το 62ο έτος από την 1η.3.2022 και εφεξής. Εξ άλλου, με το εδάφιο γ’ της ίδιας παραγράφου, θεσπίστηκε το πρώτον ρύθμιση με την οποία προβλέφθηκε μεταβατική περίοδος ενός έτους για την υπαγωγή στις γενικές διατάξεις του άρθρου 27 (περικοπή ή αναστολή συντάξεων) των συνταξιούχων εκείνων οι οποίοι είχαν αναλάβει εργασία υποχρεωτικά υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 (12.5.2016) και συνεχίζουν την εργασία τους και μετά την 28.2.2020 (έναρξη ισχύος ν. 4670/2020) και οι οποίοι είτε δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 είτε βάσει του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου εξαιρούνταν από τις επιπτώσεις της απασχόλησής τους αυτής, κατ’ εφαρμογή ειδικών διατάξεων. Συνεπώς, με την εν λόγω ρύθμιση οι συνταξιούχοι αυτοί εξαιρούνται από τον γενικό κανόνα του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 έως και την 28.2.2021 και εφόσον συνεχίζουν την απασχόλησή τους και μετά θα υπαχθούν στο ρυθμιστικό πεδίο των διατάξεων αυτών από την 1.3.2021. Ήδη, με τη θεσπιζόμενη με την επίμαχη τροπολογία ρύθμιση, το μεταβατικό αυτό διάστημα επεκτείνεται κατά ένα ακόμη έτος και προβλέπεται συγκεκριμένα η υπαγωγή των προσώπων αυτών στο καθεστώς της κατά περίπτωση μείωσης ή ολοσχερούς αναστολής της σύνταξης από την 1η.3.2022 αντί της 1ης.3.2021, ενώ, όπως αναφέρεται στην οικεία αιτιολογική έκθεση, η διάταξη αυτή υπαγορεύεται

3/19

από την ανάγκη να μη διαταραχθεί ο οικονομικός προγραμματισμός τόσο του ίδιου του συνταξιούχου όσο και της οικογένειάς του. [δ'] Δοθέντος όμως ότι 1) ο κύκλος των καταλαμβανομένων από τη ρύθμιση κατηγοριών συνταξιούχων είναι ασαφής, με συνέπεια να μη μπορεί να συνεχθεί από τα τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους η εύλογη ή μη αιτία διαφοροποίησής τους από τις κατηγορίες που εμπίπτουν στους σοβαρούς περιορισμούς (μέχρι και πλήρους αναστολής) του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος, 2) με την επίμαχη τροπολογία επιμηκώνεται εκ νέου το διάστημα εξαίρεσης των απροσδιόριστων αυτών κατηγοριών από τους περιορισμούς του άρθρου 27 του ν. 4670/2020, και μάλιστα μόλις τρεις μήνες μετά τη θέσπιση των σχετικών ρυθμίσεων, με συνέπεια οι δικαιούχοι να εξακολουθούν να υπάγονται στον κανόνα της λήψης πλήρους σύνταξης και να διωφεύδεται στην πραγματικότητα η κατ' αρχήν βούληση του νομοθέτη για τη διαμόρφωση ενός μεταβατικού γι' αυτούς καθεστώτος και 3) στην οικεία αιτιολογική έκθεση αναφέρεται όλως αορίστως ότι η επιχειρούμενη νομοθετική μεταβολή είναι αναγκαία προς διασφάλιση του οικονομικού προγραμματισμού των συνταξιούχων αυτών των κατηγοριών και των οικογενειών τους, λόγος που δεν μπορεί, ενόψει τόσο της ασάφειας της κύριας ρύθμισης όσο και της γενικότητας της αιτιολογικής έκθεσης, να αποτελέσει επαρκή βάση διαφοροποίησης της κατηγορίας αυτής από όσες εμπίπτουν στους περιορισμούς του άρθρου 27 του ν. 4670/2020, η τροπολογία εγείρει σοβαρό ζήτημα παραβίασης της αρχής της ισότητας ως προς τη συνταξιοδοτική μεταχείριση των δικαιούχων κατ' άρθρα 4 παρ. 1 και 17 παρ. 1 του Συντάγματος και 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. και 14 αυτής, όπως εκτέθηκε στο σημείο γ' της παρούσας γνώμης. Η διάκριση δε αυτή δεν καθιστά ανεπίτρεπτη τη θεσπιζόμενη τροπολογία, ως μεμονωμένη ρύθμιση, αφού συνιστά για τις καταλαμβανόμενες από αυτήν κατηγορίες διατήρηση του κανόνα απόληψης πλήρους σύνταξης, ενόψει και της κατά τα ανωτέρω αρχής της υπεροχής του δικαιώματος, αλλά με την ενσωμάτωσή της στο σύστημα του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 συμπαρασύρει και τις ρυθμίσεις του τελευταίου αυτού άρθρου σε αντισυνταγματικότητα. Και τούτο, εφόσον αίρεται πλέον η δικαιολογητική βάση της υπαγωγής των λοιπών κατηγοριών στους συνταξιοδοτικούς περιορισμούς και δημιουργείται βάση επέκτασης της εννοϊκής ρύθμισης και σ' αυτούς, με επάνοδο στο γενικό κανόνα καταβολής πλήρους σύνταξης. Συνεπώς, με την τυχόν θεσμοθέτηση της επίμαχης τροπολογίας, βάσει της αρχής της επεκτατικής ισότητας, ενδέχεται να εγερθούν αξιώσεις καταβολής πλήρους σύνταξης υπό την έννοια της επανόδου στο γενικό κανόνα και της επέκτασης του μοναδικού έγκυρου συστήματος αναφοράς (πρβλ. απόφ. ΑΕΕ της 7.10.2019, C-171/18, "Safeway Ltd κατά Andrew Richard Newton, Safeway Pension Trustees Ltd, σκ. 17 και πρβλ. αποφ. της 28.9.1994, Coloroll Pension Trustees,

3/20

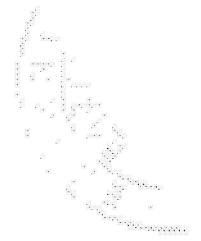
 C-200/91, σκ. 31 και 32, της 28.9.1994, Avdel Systems, C-408/92, σκ. 16 και 17, καθώς και της 28.9.1994, van den Akker, C-28/93, σκ. 16 και 17), διατηράσποντις τόσο τη ρυθμιστική λειτουργικότητα του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 όσο και τη δημοσιονομική ισορροπία του ειδικού συνταξιοδοτικού συστήματος των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών, κατά παράβαση της συνταγματικής αρχής της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. [ε'] Και αυτά ανεξαρτήτως 1) της συνταγματικότητας της υπαγωγής των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών στον ε- ΕΦΚΑ και της δυνατότητας του νομοθέτη να επικυλεύει την ένταξη στον φορέα αυτό ως αυτοτελή αιτία επιβολής περιορισμών στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα (βλ. τη ρητή επί του ζητήματος επιφύλαξη στα πρακτικά της Ολομέλειας της 1^{ης} Ειδ. Συν/σης της 12.2.2020) και 2) εάν πληρούνται ή όχι στην προκειμένη περίπτωση οι συνταγματικές διαδικαστικές απαιτήσεις για τη θέσπιση συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων με ειδικό συνταξιοδοτικό νόμο, κατ' άρθρο 73 παρ. 2 και 80 του Συντάγματος.

Επί της προσθήκης στο τέλος της παρ. 3 β του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 της φράσης «εφόσον το εισόδημά τους από την δραστηριότητα αυτή υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ».

19. Με το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020, προβλέφθηκε ότι οι συνταξιούχοι πρώην φορέων κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν δραστηριότητα για την οποία υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α. καταβάλλουν την ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 40 του ίδιου νόμου, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 36 του ν. 4670/2020 (παρ. 3 β), καθώς και ότι η σύνταξη των ίδιων συνταξιούχων δεν μειώνεται, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και αλιέων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ (παρ. 4 η). Περαιτέρω, προβλέφθηκε ότι οι συνταξιούχοι που αναλαμβάνουν μισθωτή εργασία ή απασχολούνται δύνανται, κατόπιν αιτήσεώς τους, να αξιοποιήσουν το χρόνο της ασφάλισής τους (παρ. 5).

20. Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ότι οι προαναφερόμενοι συνταξιούχοι καταβάλλουν την ως άνω ασφαλιστική εισφορά, εφόσον το εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ και ως εκ τούτου δεν εξαιρούνται πλέον από τον περιορισμό της σύνταξης μόνο, αλλά και από την καταβολή της εισφοράς.

9/21

21. Θεσπίζεται, κατά την αιτιολογική έκθεση, ένα ετήσιο όριο (10.000 ευρώ) απαλλαγής των συνταξιούχων, που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α., από την υποχρέωση καταβολής εισφορών, προκειμένου να αποφευχθεί η δυσανάλογη επιβάρυνση και να στηριχθεί η αγροτική δραστηριότητα.

22. Περαιτέρω, στην υποβληθείσα ως άνω εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων αναφέρεται ότι από την ως άνω ρύθμιση προκαλείται μείωση εσόδων στον προϋπολογισμό του ε-Ε.Φ.Κ.Α., όμως, μακροπρόθεσμα, η ρύθμιση αυτή θα οδηγήσει σε μείωση παροχών συντάξεων, διότι οι συνταξιούχοι που θα κατέβαλαν εισφορές, θα αποκτούσαν δικαίωμα επανυπολογισμού και προσαύξησης των συντάξεών τους. Σύμφωνα δε με την ίδια έκθεση, το ύψος των σχετικών μειώσεων εσόδων και αυξήσεων παροχών στους προϋπολογισμούς των μελλοντικών ετών δεν μπορεί να εκτιμηθεί, καθώς δεν είναι γνωστό το πλήθος των ατόμων που θα κάνουν χρήση της διάταξης και το ύψος των συντάξεών τους.

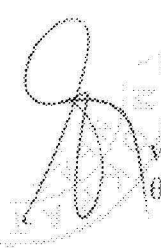
23. Επισημαίνεται ότι, καθώς ως εισόδημα νοείται και' αρχήν το ετήσιο, πρέπει τούτο, για λόγους σαφήνειας, να διευκρινισθεί στην προτεινόμενη διάταξη.

24. Η Ολομέλεια θεωρεί ότι πρέπει να διευκρινισθεί αν οι συνταξιούχοι που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης και οι οποίοι δεν θα καταβάλλουν εισφορά υπέρ του πρώην Ο.Γ.Α. ένεκα του ύψους του εισοδήματός τους, δεν θα έχουν τη δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου απασχόλησής τους και προσαύξησης της σύνταξής τους κατά την οικεία πρόβλεψη της παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016.

25. Επίσης, πρέπει να διευκρινισθεί αν η διάταξη είναι αναδρομικής ισχύος, οπότε ενδείκνυται να ρυθμιστεί το ζήτημα που τίθεται για όσους εκ των συνταξιούχων κατά τη δημοσίευση του ν. 4387/2016, είχαν αναλάβει δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην Ο.Γ.Α. και είχαν καταβάλει εισφορές, καίτοι το εισόδημά τους υπολείπετο του ποσού των 10.000 ευρώ.

Μετά το τέλος της συνεδρίασης συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τη Γραμματέα.

9/22

[Το παρόν, που συντάχθηκε με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, μπορεί να υποστεί αλλαγές προς διόρθωση τυπικών σφαλμάτων που ενδεχομένως θα εντοπιστούν].

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας

Ελένη Αυγουστόγλου

9/23

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Με το άρθρο 8 της προτεινόμενης τροπολογίας τροποποιείται το άρθρο δεύτερο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο δεύτερο

Αναστολή προθεσμιών λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων

1. α) Από τις 30 Μαρτίου 2020 και μέχρι την 31η Μαΐου 2020, για τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων που, είτε έχουν αναστείλει τη δραστηριότητά τους κατ' εφαρμογή κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης, είτε έχουν πληγεί δραστικά από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19, δυνάμει των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 1, της παρ. 2 του άρθρου 2 και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως εκάστοτε ισχύουν, αναστέλλονται οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής οφειλόμενων από αυτές αξιογράφων κατά εβδομήντα πέντε (75) ημέρες από την αναγραφόμενη ημερομηνία επί εκάστου αξιογράφου. Τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο ισχύουν και για τις επιχειρήσεις των οποίων οι ΚΑΔ πρόκειται να συμπεριληφθούν στις ανωτέρω αποφάσεις κατά τον μήνα Απρίλιο του έτους 2020 από την επομένη της ημερομηνίας δημοσίευσης της συμπερίληψης των συγκεκριμένων ΚΑΔ στις πληττόμενες επιχειρήσεις.

β) Τα οριζόμενα στην περ. α' ισχύουν για όλα τα αξιόγραφα, τα οποία πρέπει να διαβιβασθούν ηλεκτρονικά από όποιον έλκει δικαίωμα ή έχει υποχρέωση, όπως από τους εκδότες ή αποδέκτες ή κομιστές τους, στα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4261/2014 (Α' 107), του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, των ιδρυμάτων πληρωμών του ν. 4537/2018 (Α' 84), των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος του ν. 4021/2011 (Α' 218), καθώς και των υποκαταστημάτων και των αντιπροσώπων ιδρυμάτων πληρωμών και ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος που εδρεύουν σε άλλα κράτη και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος της παρούσας για τις επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται ήδη στις πληττόμενες επιχειρήσεις ή εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την επόμενη της συμπερίληψης των συγκεκριμένων ΚΑΔ στις πληττόμενες επιχειρήσεις σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περ. α'. Η διαβίβαση και γνωστοποίηση των αξιογράφων σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο πραγματοποιείται μέσω ειδικής σχετικής ηλεκτρονικής εφαρμογής των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω του συστήματος πληρωμών της εταιρίας ΔΙΑΣ ΑΕ ή και της εταιρίας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις οδηγίες των πιστωτικών ιδρυμάτων, με σκοπό τη διευκόλυνση εφαρμογής της παρούσας και ιδίως τη διαβίβαση των αξιογράφων στα πιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να ισχύσει για αυτά η προβλεπόμενη στην περ. α' αναστολή των προθεσμιών. Για τον σκοπό εφαρμογής της παρούσας τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να λαμβάνουν τα απαιτούμενα στοιχεία από τη Φορολογική Διοίκηση.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

2. Οι κομιστές αξιογράφων, οι οποίοι κατά την έκδοση της παρούσας δεν δραστηριοποιούνται σε Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις της παρ. 1, δύνανται να ενταχθούν ατομικά στις πληττόμενες επιχειρήσεις και να υπαχθούν στις ρυθμίσεις των άρθρων 1, 2 και 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου από την 1η Απριλίου 2020 και εφεξής, εάν το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1, είναι μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, όπως αυτός υπολογίζεται με βάση τις συνολικές εκροές που έχουν περιληφθεί σε αρχικές και τροποποιητικές, εμπρόθεσμες ή εκπρόθεσμες δηλώσεις ΦΠΑ. Από την εφαρμογή της παρούσας εξαιρούνται κομιστές που ανήκουν σε ΚΑΔ των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του κύκλου των συναλλαγών τους στη διάρκεια της κρίσης από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι ΚΑΔ που παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του κύκλου συναλλαγών τους στη διάρκεια της κρίσης από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την εφαρμογή της παρούσας, οι διαδικασίες αποστολής ή διαβίβασής τους στη Φορολογική Διοίκηση από τους φορολογουμένους ή τρίτους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα.

3. Η παρούσα δεν εμποδίζει τον υπόχρεο και τον δικαιούχο να συμφωνήσουν μεταξύ τους την απευθείας πληρωμή του αξιογράφου από τον υπόχρεο στον δικαιούχο στην αρχικά αναγραφόμενη ημερομηνία λήξης.»

2. Με το άρθρο 11 τροποποιείται το τρίτο εδάφιο της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85) και η περ. β της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως ισχύει, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 20

Απασχόληση συνταξιούχων

1.α. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσίευσής του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες κατά ποσοστό 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα.

Ειδικότερα για συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσίευσής του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., αναστέλλεται πλήρως η καταβολή των κύριων και επικουρικών συντάξεων εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας τους έως και τις 28.2.2021 και το 62ο έτος από την 1η.3.2022 και εφεξής.

Οι συνταξιούχοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλέπονταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/ 2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από την 1.3.2021.

Οι συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α. - πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση από την 01.01.2017 και μέχρι το πέρας της τρέχουσας ακαδημαϊκής περιόδου, ήτοι στις 31.08.2020, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από 01.09.2020.

β. Στο ποσό της ακαθάριστης σύνταξης/συντάξεων δεν συμπεριλαμβάνονται το εξωιδρυματικό επίδομα των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68) όπως ισχύει, και το επίδομα ανικανότητας των διατάξεων του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

2. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας εφαρμόζονται οι διατάξεις των εντασσομένων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων.

3. α. Για το χρονικό διάστημα απασχόλησης του συνταξιούχου καταβάλλονται για τον μισθωτό συνταξιούχο και τον αυτοτελώς απασχολούμενο ή ελεύθερο επαγγελματία ή υπαγόμενο στη ασφάλιση του ΟΓΑ, με την επιφύλαξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 38 ή 39 ή 40 αντιστοίχως.

β. Οι συνταξιούχοι πρώην φορέων κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν δραστηριότητα για την οποία υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ καταβάλλουν την ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 40.

4. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω ρυθμίσεων δεν μειώνεται το ποσόν της σύνταξης:

α. Των συνταξιούχων του ΟΓΑ εφόσον ασκούν απασχόληση υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.

β. Των ψυχικά ασθενών του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 (Α' 176).

γ. Των συνταξιούχων με βάση τον ν. 612/1977 (Α' 164) και τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν.

δ. Των συνταξιούχων του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

ε. Όσων λαμβάνουν το εξωιδρυματικό επίδομα ή το αντίστοιχο επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

στ. Των πολύτεκνων, των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του εικοστού τετάρτου έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

ζ. Των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016.

η. Των συνταξιούχων άλλων φορέων και του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και αλιέων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

5. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει μισθωτή εργασία ή αυτοαπασχολείται δύναται να αξιοποιήσει τον χρόνο της ασφάλισής του. Για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης του συνταξιούχου δύναται κατόπιν αιτήσεώς του να χορηγείται για την κύρια σύνταξη ποσό, που προκύπτει με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28 και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου. Για την επικουρική σύνταξη χορηγείται ποσό που προκύπτει με βάση τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 96.

6. Για τους απασχολούμενους συνταξιούχους κατά την 12η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 (Α' 85) όλος ο

χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού αξιοποιείται σύμφωνα με τα ανωτέρω, εφόσον από τις προϋσχύουσες διατάξεις προβλέπονταν αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.

7. Οι συνταξιούχοι της παραγράφου 1 υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στον φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. Παράλειψη της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου ποσού ίσου με το ύψος δώδεκα (12) μηνιαίων συντάξεων.

Το ποσό της οφειλής δύναται να αποπληρωθεί με παρακράτηση έως του ποσού του ενός τετάρτου από την κύρια σύνταξη και για την επικουρική σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου.

Άλλως εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) (ν.δ. 356/1974 Α' 90).

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία διασταύρωσης και ελέγχου στοιχείων μεταξύ του ΣΕΠΕ και του ε-Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

9. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.»

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Με την παρ. 9 του άρθρου 1 της προτεινόμενης τροπολογίας καταργείται το άρθρο ένατο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο ένατο

Λειτουργία επιχειρήσεων με προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας

Στο πλαίσιο των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ο εργοδότης δύναται, με απόφασή του, να ορίζει προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας της επιχείρησης ως εξής:

α) Κάθε εργαζόμενος μπορεί να απασχολείται κατ' ελάχιστο δύο (2) εβδομάδες με περίοδο αναφοράς τον μήνα, συνεχόμενα ή διακεκομμένα,

β) Ο ανωτέρω τρόπος οργάνωσης της εργασίας γίνεται ανά εβδομάδα και εντάσσεται σε αυτόν τουλάχιστον το 50% του προσωπικού της επιχείρησης,

γ) Εργοδότης που θα εφαρμόσει αυτόν τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας υποχρεούται να διατηρήσει τον ίδιο αριθμό εργαζομένων που απασχολούνταν κατά την έναρξη εφαρμογής του.

2. Στο τέλος κάθε μήνα ο εργοδότης υποχρεούται να δηλώνει την εφαρμογή του ανωτέρω τρόπου εργασίας σε ειδικό έντυπο στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

«Κύρωση α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. “Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις” (Α’ 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. “Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα” (Α’ 90) και άλλες διατάξεις»

ΜΕΡΟΣ Α’

Μηχανισμός ενίσχυσης της απασχόλησης

Άρθρο 1

Μηχανισμός ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ»

1. Θεσπίζεται για το χρονικό διάστημα από 15.6.2020 έως 15.10.2020 μηχανισμός ενίσχυσης της απασχόλησης με τη μορφή οικονομικής ενίσχυσης βραχυχρόνιας εργασίας, που καλείται «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», με σκοπό τη διατήρηση των θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα.

2. α) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, που εντάσσονται στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», δύνανται να προβαίνουν σε μείωση του χρόνου εβδομαδιαίας εργασίας μέχρι και 50%, είτε για μέρος είτε για το σύνολο των εργαζομένων τους, ανάλογα με τις λειτουργικές τους ανάγκες. Η μείωση του χρόνου εβδομαδιαίας εργασίας δεν επιφέρει μετατροπή της σύμβασης εργασίας των εργαζομένων που εντάσσονται στον μηχανισμό, για το χρονικό διάστημα που οι επιχειρήσεις-εργοδότες κάνουν χρήση του εν λόγω μέτρου.

β) Ο μηχανισμός εφαρμόζεται αποκλειστικά σε εργαζομένους που έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας, πλήρους απασχόλησης, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες μπορούν να κάνουν χρήση της ρύθμισης της παρούσας για έναν ή περισσότερους μήνες εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος του μηχανισμού για το σύνολο ή μέρος του προσωπικού τους.

3. α) Στους εργαζομένους των επιχειρήσεων-εργοδοτών που εντάσσονται στον μηχανισμό, καταβάλλεται οικονομική ενίσχυση βραχυχρόνιας εργασίας που ανέρχεται σε ποσοστό 60% επί των καθαρών αποδοχών των εργαζομένων, που αντιστοιχούν στον χρόνο κατά τον οποίο δεν εργάζονται. Οι ασφαλιστικές εισφορές, που αντιστοιχούν στο ποσό της οικονομικής ενίσχυσης, δεν καλύπτονται από τον μηχανισμό. Σε περίπτωση που οι καθαρές αποδοχές, μετά την ανωτέρω προσαρμογή, υπολείπονται του καθαρού νομοθετημένου κατώτατου μισθού ή ημερομισθίου, η διαφορά αναπληρώνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

β) Στο πλαίσιο του μηχανισμού αυτού καταβάλλεται αναλογία του επιδόματος αδείας και του επιδόματος Χριστουγέννων έτους 2020, υπολογιζόμενα επί της οικονομικής ενίσχυσης βραχυχρόνιας εργασίας, που ανέρχεται στο 60% των μειωμένων αποδοχών των εργαζομένων, κατά τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

γ) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που μειώνουν μονομερώς τον εβδομαδιαίο χρόνο εργασίας εργαζομένων τους και εντάσσονται στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», έχουν την υποχρέωση κάλυψης

του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών, υπολογιζομένων επί του αρχικού ονομαστικού μισθού των εργαζομένων που εντάσσονται στον μηχανισμό και για το χρονικό διάστημα ένταξης καθενός σε αυτόν. Τα οριζόμενα στην περίπτωση αυτή ισχύουν και για το επίδομα αδείας, καθώς και για το δώρο Χριστουγέννων έτους 2020.

δ) Οι επιχειρήσεις – εργοδότες που κάνουν χρήση του μηχανισμού υποχρεούνται να μην προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων που εντάσσονται σε αυτόν και, σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη. Υποχρεούνται δε να διατηρήσουν τους ονομαστικούς μισθούς των εργαζομένων αυτών για όσο χρονικό διάστημα εντάσσεται ο καθένας από αυτούς στον μηχανισμό.

4. Δικαίωμα συμμετοχής στον μηχανισμό έχουν όλες οι επιχειρήσεις της χώρας, συνεχούς ή εποχικής λειτουργίας, ανεξαρτήτως Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), υπό τις εξής προϋποθέσεις:

(α) Επιχειρήσεις-εργοδότες που υποχρεούνται σε υποβολή περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ πρέπει να παρουσιάζουν μείωση κατά 20% τουλάχιστον του κύκλου εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ), σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς, ανάλογα με τον μήνα ένταξής τους στη ρύθμιση και το είδος των φορολογικών βιβλίων, ως εξής:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Κύκλος εργασιών σε σχέση με τον οποίο υπολογίζεται η μείωση κατά τουλάχιστον 20%
Ιούνιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου 2020
Ιούλιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου 2020
Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου-Ιουνίου 2020

ii) Για τις επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Κύκλος εργασιών αναφοράς
Ιούνιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο (2) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια έξι (6). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί δύο (2).
Ιούλιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των τριών (3) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το

	σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια τέσσερα (4). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί τρία (3).
Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου – Απριλίου-Μαΐου-Ιουνίου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των τεσσάρων (4) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τέσσερα (4).

ii) Για τις επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Κύκλος εργασιών αναφοράς
Ιούνιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών πρώτου και δεύτερου τριμήνου 2019, διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια έξι (6). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του πρώτου τριμήνου του 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τα δύο τρίτα (2/3).
Ιούλιος 2020	Άθροισμα του κύκλου εργασιών του πρώτου τριμήνου 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί το ένα τρίτο (1/3) και του δεύτερου τριμήνου του 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί δύο τρίτα (2/3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια τέσσερα (4). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου του 2020.

Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα του κύκλου εργασιών του πρώτου τριμήνου 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί το ένα τρίτο (1/3) και του δεύτερου τριμήνου του 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο διά τρία (3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου του 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί τέσσερα τρίτα (4/3).
----------------------------	---

Ανεξαρτήτως μήνα ένταξης, δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, σε περίπτωση μηδενικού κύκλου εργασιών κατά το έτος 2019 και τον Φεβρουάριο 2020, και οι επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία, σε περίπτωση μηδενικού κύκλου εργασιών κατά το έτος 2019 και το πρώτο τρίμηνο του 2020.

β) Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που δεν υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, πρέπει να παρουσιάζουν μείωση κατά 20% τουλάχιστον των ακαθάριστων εσόδων (κωδικός 047 δήλωσης Ε3), σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς, ανάλογα με τον μήνα ένταξης, ως εξής:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Ακαθάριστα έσοδα σε σχέση με τα οποία υπολογίζεται η μείωση κατά ποσοστό τουλάχιστον 20%
Ιούνιος 2020	Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου-Απριλίου 2020
Ιούλιος 2020	Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου 2020
Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου-Απριλίου-Μαΐου-Ιουνίου 2020

Ο κύκλος εργασιών αναφοράς, για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε περιοδική δήλωση ΦΠΑ, ορίζεται ως ακολούθως:

Μήνας ένταξης στη ρύθμιση της παρ. 2	Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς
Ιούνιος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια έξι (6). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.
Ιούλιος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια τέσσερα (4). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων

	εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.
Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.

5. α) Για επιχειρήσεις – εργοδότες που εντάσσονται στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» και έχουν Κύριο Κωδικό Δραστηριότητας (ΚΑΔ), κατά τη δημοσίευση του παρόντος, έναν από τους κάτωθι:

51.10 «Αεροπορικές μεταφορές επιβατών»,

51.21 «Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων»,

52.23 «Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές» και

33.16 «Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων»,

β) για επιχειρήσεις-εργοδότες που ασκούν δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης (ΚΑΔ 70.22) αποκλειστικά προς εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον χώρο των αεροπορικών μεταφορών, όπως προκύπτει από τον κύριο ΚΑΔ τους (51.10, 51.21 και 51.23), καθώς και

γ) για επιχειρήσεις – εργοδότες που λειτουργούν εντός των αερολιμένων της επικράτειας και μόνο για τους εκεί εργαζόμενούς τους, υποχρεούνται να καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στον πραγματοποιηθέντα μειωμένο χρόνο εργασίας των εργαζομένων, κατά παρέκκλιση της περ. γ της παρ. 3, υπολογιζόμενες επί των ονομαστικών τους αποδοχών. Οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στον υπολειπόμενο συμβατικό χρόνο εργασίας των εργαζομένων αυτών, υπολογιζόμενες επί των ονομαστικών τους αποδοχών, καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Κατ' εξαίρεση, για τις εν λόγω επιχειρήσεις, το χρονικό διάστημα ισχύος του μηχανισμού εκτείνεται έως και τις 31.12.2020. Δικαίωμα συμμετοχής από 16.10.2020 έως 31.12.2020 έχουν επιχειρήσεις, εφόσον είχαν δικαίωμα συμμετοχής στον μηχανισμό οποιαδήποτε στιγμή κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα.

6. Η δαπάνη για την υλοποίηση του μηχανισμού ενίσχυσης της απασχόλησης καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό ή/και από ευρωπαϊκούς πόρους.

7. Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις της οικονομικής ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

8. Με απόφαση του υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύνανται να εξειδικεύονται τυχόν ειδικότερα ζητήματα και λεπτομέρειες αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την εφαρμογή του παρόντος.

9. Το άρθρο ένατο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) καταργείται από 15.6.2020.

Άρθρο 2

Μέτρα οικονομικής ενίσχυσης εποχικά εργαζομένων με δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης

1. α) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις που επαναπροσέλαβαν εργαζομένους, οι οποίοι απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019 με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά και τουριστικά καταλύματα εποχικής λειτουργίας, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2020, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1346/1983 (Α' 46), σε συνδυασμό με τους όρους κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας που είναι σε ισχύ, έχουν δικαίωμα από 1.6.2020 έως 30.9.2020 να θέσουν σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησής τους.

β) Οι εργαζόμενοι της περ. α, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76).

2. α) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις που επαναπροσέλαβαν εργαζομένους-οδηγούς τουριστικών λεωφορείων, οι οποίοι απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019 με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε επιχειρήσεις τουριστικών λεωφορείων, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2020 σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 1836/1989 (Α' 79), σε συνδυασμό με τους όρους συλλογικών συμβάσεων εργασίας που είναι σε ισχύ, έχουν δικαίωμα από 1.6.2020 έως 30.9.2020 να θέσουν σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησής τους.

β) Οι εργαζόμενοι της περ. α, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020.

3. Οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων επιχειρήσεων-εργοδοτών των παρ. 1 και 2, που δεν θα επαναλειτουργήσουν, τίθενται σε αναστολή και οι εν λόγω εργαζόμενοι είναι δικαιούχοι αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

4. α) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις των παρ. 1 και 2 υποχρεούνται να ανακαλέσουν οριστικά την αναστολή συμβάσεων εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων, με βάση το ποσοστό πληρότητας για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις τουριστικών λεωφορείων της επιχείρησης, σταδιακά ως εξής:

i) με τη συμπλήρωση 20% της πληρότητας, οριστική ανάκληση της αναστολής τουλάχιστον του 1/3 των συμβάσεων εργασίας των ανωτέρω εργαζομένων,

ii) με τη συμπλήρωση 50% της πληρότητας, οριστική ανάκληση αναστολής τουλάχιστον του 2/3 των συμβάσεων εργασίας των ανωτέρω εργαζομένων,

iii) με τη συμπλήρωση 80% της πληρότητας, οριστική ανάκληση αναστολής όλων των συμβάσεων εργασίας των ανωτέρω εργαζομένων,

β) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις των παρ. 1 και 2 έχουν δικαίωμα να υπαγάγουν στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» τους εργαζομένους, των οποίων η αναστολή των συμβάσεων εργασίας έχει ανακληθεί οριστικά.

γ) Οι εργοδότες-επιχειρήσεις των παρ. 1 και 2 έχουν δικαίωμα να εφαρμόζουν συνδυαστικά τις περ. α και β μέχρι τις 30.9.2020.

5. Η αποζημίωση ειδικού σκοπού ορίζεται στο πόσο των πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων (534) ευρώ για κάθε μήνα αναστολής της σύμβασης εργασίας και επί του ποσού αυτού υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και εργαζομένου.

6. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που κάνουν χρήση των ρυθμίσεων των παρ. 1 και 2, υποχρεούνται να μην προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας και, σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 3

Έκτακτη αποζημίωση εποχικά εργαζομένων χωρίς δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης

1. Εποχικά εργαζόμενοι του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, που επιδοτούνται με βάση την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 4, σε συνδυασμό με την παρ. 9 του άρθρου 6 του ν. 1545/1985 (Α' 91), που απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019, με πλήρη ή μερική απασχόληση, για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης κατά τις ισχύουσες διατάξεις και οι οποίοι έλαβαν τακτική επιδότηση ανεργίας, διάρκειας τριών (3) μηνών και πέντε (5) ημερών, κατά το χρονικό διάστημα από τον Σεπτέμβριο 2019 έως και τον Φεβρουάριο 2020, είναι δικαιούχοι μηνιαίας έκτακτης αποζημίωσης ποσού ίσου προς το τελευταίο μηνιαίο επίδομα ανεργίας που έλαβαν.
2. Η αποζημίωση καταβάλλεται μηνιαία για τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο 2020, εφόσον οι ανωτέρω δικαιούχοι παραμείνουν εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ για το αντίστοιχο διάστημα.
3. Οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων της παρ. 1, οι οποίοι έχουν προσληφθεί ή θα προσληφθούν έως τις 30.9.2020 με μερική απασχόληση, καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό για το διάστημα από 1ης.6.2020 έως 30.9.2020.
4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.
5. Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή του παρόντος καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό και υπάγονται στη ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 219/1973 (Α' 200).
6. Η έκτακτη αποζημίωση της παρ. 1 απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν. 3986/2011 (Α' 152), δεν κατάσχεται ούτε συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα των τελευταίων και τα ασφαλιστικά ταμεία, όπως επίσης δεν κατάσχεται από πιστωτικά ιδρύματα για οφειλές προς αυτά ούτε συμψηφίζεται με οφειλές προς πιστωτικά ιδρύματα και δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα.

Άρθρο 4

Δικαίωμα ένταξης στον μηχανισμό στήριξης εργαζομένων που διατελούν σε άδεια

Εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις-εργοδότες, των οποίων η λειτουργία αναστάλη με εντολή δημόσιας αρχής, που είχαν εξαιρεθεί από τον ειδικό μηχανισμό στήριξης του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), ως διατελούντες σε νόμιμη άδεια, όπως άδεια ασθενείας, άδεια μητρότητας ή εξάμηνη ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας, εφόσον η άδειά τους έληξε κατά τη διάρκεια αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης με εντολή δημόσιας αρχής, καθίστανται δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού για το χρονικό διάστημα από την 1η.5.2020 μέχρι την ημέρα λήξης της αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης. Η αποζημίωση ειδικού σκοπού υπολογίζεται κατ' αναλογία των ημερών κατά τις οποίες η σύμβαση εργασίας των

ανωτέρω εργαζομένων τελεί σε αναστολή με βάση υπολογισμού το πόσο που αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες και ανέρχεται στα πεντακόσια τριάντα τέσσερα (534) ευρώ. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η προβλεπόμενη στο υποκεφάλαιο Α1 της υπ' αρ. 17788/346/2020 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1779).

Άρθρο 5

Δυνατότητα χρήσης μειωμένου ωραρίου εργασίας γονέων ως έκτακτο και προσωρινό μέτρο

1. Κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για τα χρονικά όρια εργασίας, οι εργαζόμενοι γονείς του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76) δύνανται, μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους 2019-2020, με αίτησή τους και κατόπιν συμφωνίας με τον εργοδότη, να εργασθούν με μείωση των ωρών του ημερήσιου συμβατικού τους ωραρίου, μέχρι και 25%, χωρίς ανάλογη μείωση των αποδοχών τους. Στην περίπτωση αυτή απασχολούνται πέραν του ωραρίου τους σε άλλες εργάσιμες ημέρες σε χρόνο που συμφωνείται μεταξύ των μερών, κατά ώρες αντίστοιχες των ως άνω ωρών μείωσης του ωραρίου εργασίας τους, χωρίς επιπλέον αμοιβή υπερεργασίας και υπερωριακής απασχόλησης, .
2. Η διευκόλυνση της παρ. 1 χορηγείται ανεξάρτητα ή συμπληρωματικά της άδειας ειδικού σκοπού της παρ. 3 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).
3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και κάθε περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 6

Μετάκληση πολίτη τρίτης χώρας για απασχόληση σε αγροτικές εργασίες

Οι πολίτες τρίτων χωρών που απασχολούνται, κατ' εφαρμογή του άρθρου τεσσαρακοστού δεύτερου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), στην αγροτική οικονομία ασφαλίζονται στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων με εργόσημο, σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 2639/1998 (Α' 205) και το άρθρο 20 του ν. 3863/2010 (Α' 115).

Άρθρο 7

Παράταση αναστολής συμβάσεων εργασίας για τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο 2020

1. Επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ανήκουν στους κλάδους τουρισμού, μεταφορών, πολιτισμού και αθλητισμού και πλήττονται σημαντικά, βάσει ΚΑΔ που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, δύνανται να παρατείνουν την αναστολή συμβάσεων των εργαζομένων τους που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή ή να θέσουν σε αναστολή συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών και πάντως όχι πέραν της 31ης.7.2020.
2. Επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα στον κλάδο της εστίασης που πλήττονται σημαντικά βάσει ΚΑΔ που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, δύνανται να παρατείνουν την αναστολή συμβάσεων των εργαζομένων τους που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή ή να θέσουν σε αναστολή

συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών και πάντως όχι πέραν της 30^{ης}.6.2020.

3. Οι εργαζόμενοι των παρ. 1 και 2, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή, είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76) κατ' αναλογία των ημερών παράτασης αναστολής των συμβάσεων εργασίας με βάση υπολογισμό το ποσό των πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων (534) ευρώ που αντιστοιχεί στις τριάντα (30) ημέρες και παρέχεται πλήρης ασφαλιστική κάλυψη επί του ονομαστικού τους μισθού.

4. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες των παρ. 1 και 2 για όσο χρόνο κάνουν χρήση των ανωτέρω μέτρων και σε κάθε περίπτωση μέχρι την 31^η.7.2020 και την 30^η.6.2020 αντίστοιχα, υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις του προσωπικού τους με καταγγελία συμβάσεων εργασίας και σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη.

5. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που κάνουν χρήση των ρυθμίσεων των παρ. 1 και 2, υποχρεούνται, μετά από τη λήξη του χρονικού διαστήματος της αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων αυτών, να διατηρήσουν για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας και με το ίδιο είδος σύμβασης εργασίας.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς και κάθε άλλη περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 8

Παράταση της αναστολής προθεσμιών λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων οφειλόμενων από επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου

Στο άρθρο δεύτερο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), όπως κυρώθηκε με τον ν. 4684/2020 (Α' 86) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. α) Οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων οφειλόμενων από επιχειρήσεις, με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας που παρατίθενται στον πίνακα της παρούσας, οι οποίες ανεστάλησαν σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1, κατόπιν της ηλεκτρονικής διαβίβασης και γνωστοποίησής τους στην ειδική σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα της περ. β' της παρ. 1, αναστέλλονται κατά επιπλέον εξήντα (60) ημέρες.

ΚΑΔ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90.19	Άλλες υπηρεσίες καταλύματος π.δ.κ.α.
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες

β) Για τους κομιστές αξιογράφων, οι οποίοι κατά την έκδοση της παρούσας, δεν δραστηριοποιούνται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) της περ. (α), εάν το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται, σύμφωνα με την περ. (α), είναι μεγαλύτερο του 20%

του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, όπως αυτός υπολογίζεται με βάση είτε τις συνολικές εκροές που έχουν περιληφθεί σε αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις, εμπρόθεσμες ή εκπρόθεσμες δηλώσεις ΦΠΑ, είτε με βάση τις αντίστοιχες δηλώσεις από τις οποίες προκύπτει ο κύκλος εργασιών τους αν δεν υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α., παρατείνεται η προθεσμία καταβολής και αναστέλλεται η είσπραξη οφειλών που έχουν βεβαιωθεί από δηλώσεις Φ.Π.Α με ποσό φόρου προς καταβολή (χρεωστικές) έως τις 30.9.2020. Ομοίως, παρατείνεται η προθεσμία καταβολής και αναστέλλεται η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ ή τα Ελεγκτικά Κέντρα, καθώς και οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών έως τις 30.9.2020. Κατά το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας καταβολής και αναστολής είσπραξης, τα οφειλόμενα ποσά δεν επιβαρύνονται με τόκους ή προσαυξήσεις. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την εφαρμογή του παρόντος, οι διαδικασίες αποστολής ή διαβίβασής τους στη Φορολογική Διοίκηση από τους φορολογούμενους ή τρίτους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα».

Άρθρο 9

Παράταση θητείας ΔΣ Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος και των ΔΣ των Σωματείων και Ενώσεων Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου

Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος (ΕΓΣΑΘΠΕ) και των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου, οι οποίες, βάσει των οικείων καταστατικών, έληξαν ή λήγουν ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνονται για δύο μήνες (2) και πάντως όχι πέραν της 30^{ης}.11.2020. Η παρούσα κατισχύει κάθε διαφορετικής καταστατικής ρύθμισης, εφόσον η προβλεπόμενη θητεία λήγει πριν την 30^η.11.2020.

Άρθρο 10

Οικονομική ενίσχυση λόγω νοσηλείας

1. Σε περίπτωση που τα άτομα τα οποία υπέστησαν τραυματισμό κατά τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018 απεβίωσαν, χωρίς να υποβάλουν αίτηση για την εφάπαξ οικονομική ενίσχυση ποσού έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, η οποία χορηγείται σύμφωνα με την υπ' αρ. 64662/1976/7.12.2018 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 5529), η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται στον σύζυγο του αποβιώσαντος δικαιούχου ή στο πρόσωπο με το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.
2. Σε περίπτωση που κατά τον χρόνο θανάτου του δικαιούχου, δεν υφίσταται γάμος ή σύμφωνο συμβίωσης, η οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 καταβάλλεται στους κληρονόμους του, σύμφωνα με τις διατάξεις περί κληρονομικής διαδοχής.
3. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 καταβάλλεται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ), κατόπιν αίτησης, στην οποία καταχωρούνται υποχρεωτικά στοιχεία ενεργού τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Ελλάδα, δικαιούχος ή συνδικαιούχος του οποίου είναι ο αιτών.
4. Η αίτηση για τη χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης της παρ. 1 συνοδεύεται από:

- α) Ληξιαρχική πράξη θανάτου του αποβιώσαντος τραυματία.
- β) Βεβαίωση από τον ΟΠΕΚΑ ή υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος ότι ο αποβιώσας δεν είχε καταθέσει αίτηση για την καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης.
- γ) Ληξιαρχική πράξη γάμου ή αντίγραφο του συμφώνου συμβίωσης, αν πρόκειται για σύζυγο ή για πρόσωπο με το οποίο ο αποβιώσας συνδεόταν με σύμφωνο συμβίωσης, αντίστοιχα.
- δ) Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών και πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης διαθήκης, σε περίπτωση εξ αδιαθέτου κληρονομικής διαδοχής.
- ε) Πιστοποιητικό περί δημοσίευσης διαθήκης και αντίγραφο της δημοσιευμένης διαθήκης σε περίπτωση κληρονομικού δικαιώματος εκ διαθήκης.
- στ) Φωτοαντίγραφο δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή σχετικής προσωρινής βεβαίωσης αρμόδιας αρχής, σε περίπτωση που ο αιτών είναι Έλληνας πολίτης ή φωτοαντίγραφο διαβατηρίου και νόμιμου τίτλου διαμονής σε περίπτωση αλλοδαπού αιτούντος.
- ζ) Βεβαίωση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του αιτούντος.
- η) Βεβαίωση Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) του αιτούντος.
5. Σε περίπτωση αιτούντος που τελεί υπό δικαστική συμπαράσταση, η αίτηση υποβάλλεται από το πρόσωπο που έχει διορισθεί δικαστικός συμπαραστάτης με δικαστική απόφαση, αντίγραφο της οποίας προσκομίζεται.
6. Σε περίπτωση που η αίτηση υποβάλλεται για λογαριασμό περισσότερων δικαιούχων, ο αιτών οφείλει να συνυποβάλει και εξουσιοδότηση από τους λοιπούς συνδικαιούχους, με την οποία εξουσιοδοτείται για υποβολή της αίτησης και είσπραξη της οικονομικής ενίσχυσης και για λογαριασμό τους.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις

Άρθρο 11

Απασχόληση συνταξιούχων και απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών λόγω αγροτικής δραστηριότητας με ετήσιο εισόδημα έως 10.000 ευρώ

Στο τρίτο εδάφιο της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), η ημερομηνία «1.3.2021» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.3.2022» και στο τέλος της περ. β της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), προστίθεται η φράση «,εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από τη δραστηριότητα αυτή υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ. Η ως άνω απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών του άρθρου 40 ισχύει από 1.6.2020». Το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20

Απασχόληση συνταξιούχων

1.α. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσίευσής του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες κατά ποσοστό 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα.

Ειδικότερα για συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσιεύσεως του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., αναστέλλεται πλήρως η καταβολή των κύριων και επικουρικών συντάξεων εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας τους έως και τις 28.2.2021 και το 62ο έτος από την 1η.3.2022 και εφεξής.

Οι συνταξιούχοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλέπονταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από την 1η.3.2022.

Οι συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α. - πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Ναυτική Εκπαίδευση από την 01.01.2017 και μέχρι το πέρας της τρέχουσας ακαδημαϊκής περιόδου, ήτοι στις 31.08.2020, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από 01.09.2020.

β. Στο ποσό της ακαθάριστης σύνταξης/συντάξεων δεν συμπεριλαμβάνονται το εξωιδρυματικό επίδομα των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68) και το επίδομα ανικανότητας των διατάξεων του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

2. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας εφαρμόζονται οι διατάξεις των εντασσομένων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων.

3. α. Για το χρονικό διάστημα απασχόλησης του συνταξιούχου καταβάλλονται για τον μισθωτό συνταξιούχο και τον αυτοτελώς απασχολούμενο ή ελεύθερο επαγγελματία ή υπαγόμενο στη ασφάλιση του ΟΓΑ, με την επιφύλαξη της περ. α' της παρ. 4 οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 38 ή 39 ή 40 αντιστοίχως.

β. Οι συνταξιούχοι πρώην φορέων κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν δραστηριότητα για την οποία υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ καταβάλουν την ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 40, εφόσον το ετήσιο εισόδημα τους από την δραστηριότητα αυτή υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Η ως άνω απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών του άρθρου 40 ισχύει από 1.6.2020.

4. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω ρυθμίσεων, δεν μειώνεται το ποσόν της σύνταξης:

α. Των συνταξιούχων του ΟΓΑ εφόσον ασκούν απασχόληση υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.

β. Των ψυχικά ασθενών του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 (Α' 176).

γ. Των συνταξιούχων με βάση τον ν. 612/1977 (Α' 164) και τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν.

δ. Των συνταξιούχων του τετάρτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

ε. Όσων λαμβάνουν το εξωιδρυματικό επίδομα ή το αντίστοιχο επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

στ. Των πολύτεκνων, των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του εικοστού τετάρτου (24^{ου}) έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

ζ. Των προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

η. Των συνταξιούχων άλλων φορέων και του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και αλιέων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

5. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει μισθωτή εργασία ή αυτοαπασχολείται δύναται να αξιοποιήσει τον χρόνο της ασφάλισής του. Για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης του συνταξιούχου δύναται κατόπιν αιτήσεώς του να χορηγείται για την κύρια σύνταξη ποσό, που προκύπτει με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28 και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου. Για την επικουρική σύνταξη χορηγείται ποσό που προκύπτει με βάση τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 96.

6. Για τους απασχολούμενους συνταξιούχους κατά την 12η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 (Α' 85), όλος ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού αξιοποιείται σύμφωνα με τα ανωτέρω, εφόσον από τις προϊσχύουσες διατάξεις προβλέπονταν αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.

7. Οι συνταξιούχοι της παρ. 1 υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στον φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. Παράλειψη της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου ποσού ίσου με το ύψος δώδεκα (12) μηνιαίων συντάξεων.

Το ποσό της οφειλής δύναται να αποπληρωθεί με παρακράτηση έως του ποσού του ενός τετάρτου από την κύρια σύνταξη και για την επικουρική σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου. Άλλως εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) (ν.δ. 356/1974, Α' 90).

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία διασταύρωσης και ελέγχου στοιχείων μεταξύ του ΣΕΠΕ και του ε-Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

9. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.»

Αθήνα, 29 Μαΐου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

CHRISTOS STAIKOURAS	CHRISTOS STAIKOURAS 29.05.2020 10:18	SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS 29.05.2020 10:15	SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS 29.05.2020 10:15	NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS 29.05.2020 10:06	NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS 29.05.2020 10:06
---------------------	---	--	--	--	--

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΥΓΕΙΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

IOANNIS VROUTSIS	IOANNIS VROUTSIS 29.05.2020 11:22	VASILEIOS KIKILIAS 29.05.2020 09:55	VASILEIOS KIKILIAS 29.05.2020 09:55	STYLIANI MENDONI 29.05.2020 10:03	STYLIANI MENDONI 29.05.2020 10:03
------------------	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--------------------------------------

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

PANAGIOTIS MITARACHI PANAGIOTIS MITARACHI
29.05.2020 10:04 KONSTANTINOS KARAMANLIS
KONSTANTINOS KARAMANLIS
29.05.2020 10:02

MAVROUDIS VORIDIS MAVROUDIS VORIDIS
29.05.2020 10:06

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEOHARIS THEOHARIS THEOHARIS THEOHARIS
29.05.2020 10:02

MILTIADES VARVITSIOTIS MILTIADIS VARVITSIOTIS
29.05.2020 10:20

ΓΕΟΧΑΡΗΣ ΓΕΟΧΑΡΗΣ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Αριθμ. | Γεν. 329
61

Κατατέθηκε 29/5/20 και ώρα 11:35.
α. Διατάχεται ο Δ/ντής Νομ. Εργασ.

Χ. Σταϊκούρας

Α. Γεωργιάδης

Ν. Παναγιωτόπουλος

Ι. Βρούτσος

Β. Κικιλιάς

Σ. Μενδώνη

Π. Μηταράκης

Κ. Καρακούλης

Μ. Βορίδης

Θ. Γεοχαράς

Μ. Βαρβιτσιώτης

Αριθμ. 131 / 15 / 2020

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 2 του Συντάγματος)

Επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας «Κύρωση α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. “ Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις” (Α΄ 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. “ Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα ” (Α΄90) και άλλες διατάξεις»

Α. Με την υπόψη τροπολογία προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1.α. Θεσπίζεται, για το χρονικό διάστημα από 15.06.2020 έως 15.10.2020, μηχανισμός ενίσχυσης της απασχόλησης, με τη μορφή οικονομικής ενίσχυσης βραχυχρόνιας εργασίας, που καλείται «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ».

β. Οι επιχειρήσεις – εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που εντάσσονται στο μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», σύμφωνα με τις οριζόμενες προϋποθέσεις, δύνανται να προβαίνουν για έναν ή περισσότερους μήνες, εντός του χρονικού διαστήματος του μηχανισμού, σε μείωση του χρόνου εβδομαδιαίας εργασίας μέχρι και 50%, μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, που έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας πλήρους απασχόλησης κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του υπο ψήφιση νομοσχεδίου.

γ. Καταβάλλεται στους εργαζόμενους των επιχειρήσεων-εργοδοτών που εντάσσονται στον μηχανισμό, οικονομική ενίσχυση βραχυχρόνιας εργασίας σε ποσοστό 60% επί των καθαρών αποδοχών των εργαζομένων που αντιστοιχούν στο χρόνο κατά τον οποίο δεν εργάζονται καθώς και αναλογία του επιδόματος αδείας και του επιδόματος Χριστουγέννων έτους 2020, υπολογιζόμενα επί της οικονομικής ενίσχυσης βραχυχρόνιας εργασίας που ανέρχεται στο 60% των μειωμένων αποδοχών των εργαζομένων.

δ. Εξαιρούνται της κάλυψης του μηχανισμού οι ασφαλιστικές εισφορές, που αντιστοιχούν στο ποσό της οικονομικής ενίσχυσης.

ε. Αναπληρώνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό η διαφορά, που προκύπτει, σε περίπτωση που οι καθαρές αποδοχές, μετά την ανωτέρω προσαρμογή υπολείπονται του καθαρού νομοθετημένου κατώτατου μισθού ή ημερομισθίου.

στ. Επιβάλλεται στις επιχειρήσεις – εργοδότες, που κάνουν χρήση του μηχανισμού, η υποχρέωση να μην προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων που εντάσσονται σε αυτόν καθώς και να

διατηρήσουν τους ονομαστικούς μισθούς αυτών κατά το χρονικό διάστημα ένταξής τους.

ζ. Η δαπάνη για την υλοποίηση του μηχανισμού ενίσχυσης της απασχόλησης καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό ή/και από ευρωπαϊκούς πόρους.

η. Με κ.υ.α. καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις της οικονομικής ενίσχυσης καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του μέτρου. **(άρθρο 1)**

2. Λαμβάνονται μέτρα οικονομικής ενίσχυσης των εποχικά εργαζομένων. Συγκεκριμένα:

α. Για τους εποχικά εργαζόμενους που έχουν δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης προβλέπονται τα εξής:

- Οι εργοδότες-επιχειρήσεις που επαναπροσέλαβαν εργαζόμενους, οι οποίοι απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, σε κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά και τουριστικά καταλύματα εποχικής λειτουργίας, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2020 έχουν δικαίωμα από 1.06.2020 έως 30.09.2020 να θέσουν σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησης. Οι εργαζόμενοι των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Π.Ν.Π. Το ανωτέρω μέτρο καταλαμβάνει και τους εργαζόμενους-οδηγούς τουριστικών λεωφορείων.

- Οι ανωτέρω εργοδότες-επιχειρήσεις υποχρεούνται i) να ανακαλέσουν οριστικά την αναστολή συμβάσεων εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων, με βάση το ποσοστό πληρότητας για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις τουριστικών λεωφορείων, σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία και ii) να μην προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας και σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη.

- Οι συμβάσεις εργασίας των ανωτέρω εργαζομένων επιχειρήσεων-εργοδοτών, που δεν θα επαναλειτουργήσουν τίθενται σε αναστολή και οι εργαζόμενοι αυτοί είναι δικαιούχοι αποζημίωσης ειδικού σκοπού, το ύψος της οποίας ορίζεται στο ποσό των 534 ευρώ για κάθε μήνα αναστολής της σύμβασης εργασίας.

β. Για τους εποχικά εργαζόμενους χωρίς δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης προβλέπονται τα εξής:

- Καταβάλλεται μηνιαία έκτακτη αποζημίωση ποσού ίσου προς το τελευταίο μηνιαίο επίδομα ανεργίας που έλαβαν, στους εποχικά εργαζόμενους του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, που απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019, με πλήρη ή μερική απασχόληση, και για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης, εφόσον έλαβαν τακτική επιδότηση ανεργίας, διάρκειας τριών (3) μηνών και πέντε (5) ημερών, εντός του διαστήματος από τον Σεπτέμβριο 2019 και έως το Φεβρουάριο 2020.

- Η εν λόγω αποζημίωση καταβάλλεται για τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο 2020, εφόσον οι ανωτέρω δικαιούχοι παραμένουν εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) για το αντίστοιχο διάστημα.
- Οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές των ανωτέρω εργαζομένων, οι οποίοι έχουν προσληφθεί ή θα προσληφθούν έως τις 30.09.2020 με μερική απασχόληση, καλύπτονται από το κρατικό προϋπολογισμό για το διάστημα 01.06.2020-30.09.2020.
- Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή της εν λόγω ρύθμισης καλύπτονται από το κρατικό προϋπολογισμό.
- Η έκτακτη αποζημίωση απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν.3986/2011, δεν κατάσχεται ούτε συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο και λοιπούς φορείς (ασφαλιστικά ταμεία, πιστωτικά ιδρύματα, κ.λπ.) και δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα. **(άρθρα 2 και 3)**

3. Καθίστανται δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού για το χρονικό διάστημα από την 1^η.05.2020 μέχρι την ημέρα λήξης της αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης εργαζόμενοι, σε επιχειρήσεις-εργοδότες των οποίων η λειτουργία αναστάλη με εντολή δημόσιας αρχής, που είχαν εξαιρεθεί από τον ειδικό μηχανισμό στήριξης του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.03.2020 Π.Ν.Π., ως διατελούντες σε νόμιμη άδεια και υπό την προϋπόθεση ότι η άδειά τους έληξε κατά τη διάρκεια αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης με εντολή δημόσιας αρχής. **(άρθρο 4)**

4. Παρέχεται η δυνατότητα, μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους 2019-2020 και κατ' εξαίρεση της κείμενης νομοθεσίας, στις οριζόμενες κατηγορίες εργαζομένων γονέων (εργαζόμενοι γονείς με παιδιά που είναι εγγεγραμμένα σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, κ.λπ) με αίτησή τους και κατόπιν συμφωνίας με τον εργοδότη, να εργασθούν με μείωση των ωρών του ημερήσιου συμβατικού τους ωραρίου, μέχρι και 25%, χωρίς ανάλογη μείωση των αποδοχών τους. Στην περίπτωση αυτή απασχολούνται πέραν του ωραρίου τους σε άλλες εργάσιμες ημέρες σε χρόνο που συμφωνείται μεταξύ των μερών, κατά ώρες αντίστοιχες των ως άνω ωρών μείωσης του ωραρίου εργασίας τους, χωρίς επιπλέον αμοιβή υπερεργασίας και υπερωριακής απασχόλησης. **(άρθρο 5)**

5. Αποσαφηνίζεται ότι υπάγονται σε ασφάλιση με εργόσημο στον ΟΓΑ οι μετακλητοί πολίτες τρίτης χώρας που απασχολούνται σε αγροτικές εργασίες. **(άρθρο 6)**

6.α. Παρέχεται η δυνατότητα παράτασης της αναστολής συμβάσεων των εργαζομένων τους ή να θέσουν σε αναστολή συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών και πάντως όχι πέραν i) της 31^{ης}. Ιουλίου 2020 για τις επιχειρήσεις-

εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ανήκουν στους κλάδους του τουρισμού, των μεταφορών, του πολιτισμού και αθλητισμού και ii) της 30^{ης} Ιουνίου 2020 για τις επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ανήκουν στον κλάδο της εστίασης, οι οποίες πλήττονται σημαντικά από την ενσκήψασα πανδημία.

β. Οι ανωτέρω εργαζόμενοι είναι δικαιούχοι της προβλεπόμενης αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

γ. Οι εν λόγω επιχειρήσεις-εργοδότες για όσο χρόνο κάνουν χρήση των προαναφερόμενων μέτρων υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις του προσωπικού τους με καταγγελία συμβάσεων εργασίας και σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη. **(άρθρο 7)**

7.α. Αναστέλλονται κατά επιπλέον εξήντα (60) ημέρες {έχουν ήδη ανασταλεί κατά εβδομήντα πέντε (75) ημέρες} οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων οφειλόμενων από επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου.

β. Παρατείνεται η προθεσμία καταβολής και αναστέλλεται η είσπραξη οφειλών που έχουν βεβαιωθεί από δηλώσεις Φ.Π.Α. με ποσό φόρου προς καταβολή έως τις 30.09.2020, για τους κομιστές αξιογράφων, οι οποίοι κατά την έκδοση της υπό ψήφιση ρύθμισης δεν δραστηριοποιούνται στον προαναφερόμενο κλάδο (τουριστικό), εφόσον το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται είναι μεγαλύτερο του 20% του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους, του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους. Ομοίως, παρατείνεται η προθεσμία καταβολής και αναστέλλεται η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ. ή τα Ελεγκτικά Κέντρα καθώς και οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών έως τις 30.09.2020.

γ. Τα οφειλόμενα ποσά δεν επιβαρύνονται με τόκους ή προσαυξήσεις κατά το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας καταβολής και αναστολής είσπραξης. **(άρθρο 8)**

8. Παρατείνονται για δύο (2) μήνες και πάντως όχι πέραν της 30^{ης} Νοεμβρίου 2020 η θητεία των μελών i) του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου και ii) των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου, οι οποίες έληξαν ή λήγουν ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

(άρθρο 9)

9. Καταβάλλεται στον/στην σύζυγο του δικαιούχου ή στο πρόσωπο με το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή στους νόμιμους κληρονόμους του, η εφάπαξ οικονομική ενίσχυση ποσού έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ που δικαιούνται άτομα που υπέστησαν τραυματισμό κατά τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018, τα οποία όμως απεβίωσαν χωρίς να υποβάλλουν τη σχετική αίτηση. **(άρθρο 10)**

10.α. Παρατείνεται κατά ένα έτος και ισχύει έως την 1.3.2022 (αντί της 1.3.2021) το καθεστώς ευνοϊκότερης ασφαλιστικής μεταχείρισης εργαζόμενων συνταξιούχων, οι οποίοι είχαν αναλάβει εργασία πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 ή για τους οποίους προβλεπόταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις.

β. Θεσπίζεται απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών για τους συνταξιούχους που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από την δραστηριότητα αυτή δεν υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ. Η ως άνω απαλλαγή ισχύει από 01.06.2020. **(άρθρο 11)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη ποσού **262 εκατ. ευρώ** περίπου, από την καταβολή αποζημίωσης ειδικού σκοπού στους εργαζόμενους των επιχειρήσεων-εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα των κλάδων του τουρισμού, των μεταφορών, του πολιτισμού, του αθλητισμού και της εστίασης, λόγω παράτασης της αναστολής των συμβάσεων εργασίας και για τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο 2020. **(άρθρο 7)**

2. Δαπάνη, για το τρέχον οικονομικό έτος, από την:

- Θέσπιση του μηχανισμού «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» και την καταβολή οικονομικής ενίσχυσης βραχυχρόνιας εργασίας στους εργαζόμενους των εντασσόμενων επιχειρήσεων – εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα, ύψους μέχρι **820 εκατ. ευρώ** περίπου. **(άρθρο 1)**

- Χορήγηση αποζημίωσης ειδικού σκοπού στους εργαζόμενους σε κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά και τουριστικά καταλύματα εποχικής λειτουργίας και στους οδηγούς τουριστικών λεωφορείων σε επιχειρήσεις τουριστικών λεωφορείων, λόγω αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους. **(άρθρο 2)**

- Καταβολή έκτακτης αποζημίωσης καθώς και των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών στους εποχικά εργαζόμενους του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, που απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019, με πλήρη ή μερική απασχόληση και για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης. **(άρθρο 3)**

- Καταβολή της αποζημίωσης ειδικού σκοπού και στους εργαζόμενους, που είχαν εξαιρεθεί από τον ειδικό μηχανισμό στήριξης του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.03.2020 Π.Ν.Π., ως διατελούντες σε νόμιμη άδεια και υπό την προϋπόθεση ότι η άδειά τους έληξε κατά τη διάρκεια αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης με εντολή δημόσιας αρχής. **(άρθρο 4)**

Το ύψος της δαπάνης αυτής, εκ των ανωτέρω αιτιών, δεν δύναται να προσδιοριστεί, καθώς εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (το πλήθος των δικαιούχων: αποζημίωσης ειδικού σκοπού, έκτακτης αποζημίωσης, καταβολής ασφαλιστικών εισφορών καθώς και από την έκδοση των σχετικών κ.υ.α.)

3. Χρονική υστέρηση είσπραξης εσόδων από την παράταση της προθεσμίας καταβολής καθώς και από την αναστολή είσπραξης οφειλών (Φ.Π.Α., κ.λπ.), για τους οριζόμενους κομιστές αξιογράφων, εφόσον το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται είναι μεγαλύτερο του 20% του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους, του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους. (άρθρο 8)

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων.

Απώλεια εσόδων από τη θεσμοθέτηση του αφορολόγητου και ακατάσχετου χαρακτήρα της έκτακτης αποζημίωσης στους εποχικά εργαζόμενους του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, που απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019, με πλήρη ή μερική απασχόληση και για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης. (άρθρο 3)

III. Επί του προϋπολογισμού του e-ΕΦΚΑ (φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Δαπάνη από την κατά ένα (1) έτος παράταση ισχύος (έως την 1.3.2022) του καθεστώτος ευνοϊκότερης ασφαλιστικής μεταχείρισης ορισμένων κατηγοριών εργαζόμενων συνταξιούχων, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να υπολογιστεί καθώς εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό εργαζόμενων συνταξιούχων κλπ). (άρθρο 11)

IV. Επί του προϋπολογισμού του ΟΠΕΚΑ (φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Δαπάνη ποσού **108 χιλ. ευρώ** περίπου, από τη χορήγηση της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης της υπ'αρ.64662/1976/07.12.2018 κ.υ.α. (θιγόμενοι από τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018) στον/στην σύζυγο ή στο πρόσωπο με το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή στους νόμιμους κληρονόμους του αποβιώσαντος δικαιούχου. (άρθρο 10)

V. Επί των προϋπολογισμών του e-ΕΦΚΑ, του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) και του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)(φορείς της Γενικής Κυβέρνησης)

Απώλεια εσόδων από την απαλλαγή των συνταξιούχων που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ από την υποχρέωση καταβολής εισφορών, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από την δραστηριότητα αυτή δεν υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ, με μελλοντική εξοικονόμηση δαπάνης από τη μη καταβολή αυξημένων συντάξιμων αποδοχών. Το ύψος των προαναφερόμενων δημοσιονομικών επιπτώσεων δεν μπορεί να υπολογιστεί καθώς εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό εργαζόμενων συνταξιούχων κλπ)(άρθρο 11)

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στην τροπολογία του σχεδίου νόμου «Κύρωση α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. “ Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις” (Α΄ 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. “ Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα ” (Α΄90) και άλλες διατάξεις».

Από τις διατάξεις της προτεινόμενης τροπολογίας, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη ποσού **262 εκατ. ευρώ** περίπου, από την καταβολή αποζημίωσης ειδικού σκοπού στους εργαζόμενους των επιχειρήσεων-εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα των κλάδων του τουρισμού, των μεταφορών, του πολιτισμού, του αθλητισμού και της εστίασης, λόγω παράτασης της αναστολής των συμβάσεων εργασίας και για τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο 2020. **(άρθρο 7)**

2. Δαπάνη, για το τρέχον οικονομικό έτος, από την:

- Θέσπιση του μηχανισμού «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» και την καταβολή οικονομικής ενίσχυσης βραχυχρόνιας εργασίας στους εργαζόμενους των εντασσόμενων επιχειρήσεων – εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα, ύψους μέχρι **820 εκατ. ευρώ** περίπου. **(άρθρο 1)**

- Χορήγηση αποζημίωσης ειδικού σκοπού στους εργαζόμενους σε κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά και τουριστικά καταλύματα εποχικής λειτουργίας και στους οδηγούς τουριστικών λεωφορείων σε επιχειρήσεις τουριστικών λεωφορείων, λόγω αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους. **(άρθρο 2)**

- Καταβολή έκτακτης αποζημίωσης καθώς και των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών στους εποχικά εργαζόμενους του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, που απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019, με πλήρη ή μερική απασχόληση και για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης. **(άρθρο 3)**

- Καταβολή της αποζημίωσης ειδικού σκοπού και στους εργαζόμενους, που είχαν εξαιρεθεί από τον ειδικό μηχανισμό στήριξης του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.03.2020 Π.Ν.Π., ως διατελούντες σε νόμιμη άδεια και υπό την προϋπόθεση ότι η άδειά τους έληξε κατά τη διάρκεια αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης με εντολή δημόσιας αρχής. **(άρθρο 4)**

Οι ανωτέρω δαπάνες καλύπτονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων.

Απώλεια εσόδων από τη θεσμοθέτηση του αφορολόγητου και ακατάσχετου χαρακτήρα της έκτακτης αποζημίωσης στους εποχικά εργαζόμενους του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, που απασχολήθηκαν κατά το έτος 2019, με πλήρη ή μερική απασχόληση και για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης. (άρθρο 3)

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των λοιπών φορέων.

III. Επί του προϋπολογισμού του e-ΕΦΚΑ (φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Δαπάνη από την κατά ένα (1) έτος παράταση ισχύος (έως την 1.3.2022) του καθεστώτος ευνοϊκότερης ασφαλιστικής μεταχείρισης ορισμένων κατηγοριών εργαζόμενων συνταξιούχων, το ύψος της οποίας (άρθρο 11)

Η ανωτέρω δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του e-ΕΦΚΑ.

IV. Επί του προϋπολογισμού του ΟΠΕΚΑ (φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Δαπάνη ποσού 108 χιλ. ευρώ περίπου, από τη χορήγηση της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης της υπ'αρ.64662/1976/07.12.2018 κ.υ.α. (θιγόμενοι από τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018) στον/στην σύζυγο ή στο πρόσωπο με το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή στους νόμιμους κληρονόμους του αποβιώσαντος δικαιούχου. (άρθρο 10)

Η ανωτέρω δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του ΟΠΕΚΑ.

V. Επί των προϋπολογισμών του e-ΕΦΚΑ, του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) και του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)(φορείς της Γενικής Κυβέρνησης)

Απώλεια εσόδων από την απαλλαγή των συνταξιούχων που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ από την υποχρέωση καταβολής εισφορών, εφόσον το εισόδημα τους από την δραστηριότητα αυτή δεν υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ. (άρθρο 11)

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων των προϋπολογισμών των ανωτέρω φορέων, κατά περίπτωση.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
29.05.2020 10:26

ΧΡ. ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

IOANNIS VROUTSIS IOANNIS VROUTSIS
29.05.2020 11:23

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

«Κύρωση α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. “ Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις” (Α΄ 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. “ Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα ” (Α΄90) και άλλες διατάξεις»

1.Γενική Αξιολόγηση

1.1.Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε προτεινόμενη ρύθμιση.

Άρθρο 1: Οι νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν λόγω των δυσμενών συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 θα επηρεάσουν αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων και τη δυνατότητά τους να απασχολούν πλήρως τους εργαζόμενους. Εξαιτίας της διαμορφωθείσας κατάστασης, οι επιχειρήσεις οδηγούνται σε μείωση του εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας των εργαζομένων με αντίστοιχη μείωση των αποδοχών τους και η πολιτεία είναι αναγκαίο να παρέμβει, στηρίζοντας με κατάλληλα μέτρα τη διατήρηση θέσεων πλήρους απασχόλησης και την κατά το δυνατόν μέγιστη αναπλήρωση της απώλειας του εισοδήματος των εργαζομένων.

Άρθρο 2: Λόγω των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID – 19 και συγκεκριμένα ένεκα της απαγόρευσης λειτουργίας των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και τον περιορισμό των χερσαίων, θαλασσίων και αεροπορικών μεταφορών, οι συμβάσεις των εποχικά απασχολούμενων σε κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά και τουριστικά καταλύματα εποχικής λειτουργίας, καθώς και των οδηγών τουριστικών λεωφορείων δεν έχουν ενεργοποιηθεί, ενώ σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο θα είχαν ενεργοποιηθεί εντός του μηνός Μαΐου 2020 το αργότερο.

Άρθρο 3: Λόγω των δυσμενών συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID – 19 και του γεγονότος ότι ο τουριστικός τομέας πλήττεται σημαντικά, προβλέπεται ότι οι εργαζόμενοι, οι οποίοι απασχολούνταν κατ’ επάγγελμα σε επιχειρήσεις του τουρισμού και επισιτισμού που λειτουργούν εποχικά και για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης κατά την τρέχουσα τουριστική περίοδο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, είναι δικαιούχοι μηνιαίας έκτακτης αποζημίωσης ποσού ίσου προς το τελευταίο μηνιαίο επίδομα ανεργίας που έλαβαν.

Άρθρο 4: Επιχειρείται η αντιμετώπιση του προβλήματος που αναφύεται σε περίπτωση που οι εργαζόμενοι επιχειρήσεων εργοδοτών, των οποίων η αναστολή της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας με εντολή δημόσιας αρχής συνεχίζεται και το μήνα Μάιο του 2020 και των οποίων η άδεια λόγω ασθένειας, μητρότητας ή εξάμηνης ειδικής παροχής μητρότητας έληξε ή θα λήξει κατά το χρονικό διάστημα αναστολής της λειτουργίας της επιχείρησής τους.

Άρθρο 5: Με την προτεινόμενη διάταξη σκοπείται η αντιμετώπιση των προβλημάτων που αναφύονται στην αγορά εργασίας σχετικά με τα χρονικά όρια εργασίας, λόγω των λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο 6 Με την προτεινόμενη διάταξη σκοπείται η αντιμετώπιση του ζητήματος της ασφαλιστικής κάλυψης των πολιτών τρίτης χώρας που απασχολούνται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 42 της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. (Α 90).

Άρθρο 7: Η ανάγκη λήψης μέτρων για επιχειρήσεις –εργοδότες που επλήγησαν σημαντικά από τις δυσμενείς συνέπειες της πανδημίας και ανήκουν στους κλάδους της εστίασης του τουρισμού των μεταφορών του πολιτισμού και αθλητισμού και παράλληλα η ανάγκη ενίσχυσης των εργαζομένων των οποίων η δυνατότητα απασχόλησης, στις επιχειρήσεις αυτές επηρεάζεται σημαντικά, με τη λήψη μέτρων που αφορούν στη στήριξη του εισοδήματός τους καθώς και στη διατήρηση τόσο των θέσεων εργασίας, όσο και του είδους της εργασιακής τους σχέσης.

Άρθρο 8: Με την προτεινόμενη διάταξη δίνεται νέα παράταση στην αναστολή των προθεσμιών λήξης, εμφάνισης και πληρωμής των οφειλόμενων αξιολογίων κατά εξήντα (60) ημέρες από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στον τουριστικό κλάδο ώστε να καταστεί εφικτό να εξοφλήσουν τα οφειλόμενα από αυτές αξιόγραφα, δεδομένου ότι η οικονομική τους δραστηριότητα δεν έχει επανέλθει λόγω της παγκόσμιας κρίσης από την εξάπλωση και διάδοση του κορωνοϊού, είναι δε αβέβαιο αν θα αρχίσουν όλες να λειτουργούν παρά τη λήξη της απαγόρευσης λειτουργίας τους σταδιακά από την 1η Ιουνίου.

Άρθρο 9: Με την προτεινόμενη διάταξη σκοπείται η αντιμετώπιση του προβλήματος που ανακύπτει από τη λήξη της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος (ΕΓΣΑΘΠΕ) και της θητείας των μελών των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου, ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο 10: Με την υπ' αρ. 64662/1976/7.12.2018 κοινή υπουργική απόφαση (Β'5529) προβλέφθηκε η καταβολή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης ποσού έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ στα άτομα που υπέστησαν τραυματισμό κατά τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018, εφόσον νοσηλεύτηκαν για συνεχόμενο χρονικό διάστημα άνω των σαράντα οκτώ (48) ωρών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, τα άτομα που υπέστησαν τραυματισμό κατά τις πυρκαγιές, μετά από βραχυχρόνια ή μακροχρόνια νοσηλεία, απεβίωσαν, χωρίς να υποβάλουν αίτηση και ως εκ τούτου δεν έλαβαν την περί ης ο λόγος οικονομική ενίσχυση. Με την προτεινόμενη διάταξη επιλύεται το ανωτέρω πρόβλημα με την πρόβλεψη, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί κληρονομικής διαδοχής, καταβολής της εν λόγω ενίσχυσης στο σύζυγο του αποβιώσαντος δικαιούχου ή στο πρόσωπο με το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

Άρθρο 11: Εξαιτίας της διασποράς του κορωνοϊού COVID 19 στην χώρα μας και στο πλαίσιο των έκτακτων και αναγκαιών μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της πανδημίας στην οικονομία και στην αγορά εργασίας τίθενται σε δυσμενή θέση και οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι.

1.2.Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους η ρύθμιση είναι αναγκαία και κατάλληλη για να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα.

Άρθρο 1: Με την παρούσα ρύθμιση θεσπίζεται ο μηχανισμός ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» που αφορά στην οικονομική ενίσχυση βραχυχρόνιας εργασίας για χρονικό διάστημα από 15.06.2020 έως 15.10.2020. Σκοπός του μηχανισμού είναι η οικονομική ενίσχυση των εργαζομένων και η στήριξη των επιχειρήσεων όλης της χώρας, με στόχο τη διατήρηση των θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα και ειδικότερα μέσω της ενίσχυσης των εισοδημάτων των εργαζομένων.

Άρθρο 2: Με την προτεινόμενη διάταξη επιχειρείται να αντιμετωπισθεί τόσο το ζήτημα της απασχόλησης των εργαζομένων όσο και η διευκόλυνση των επιχειρήσεων να αναπτύξουν τη

δραστηριότητά τους στις νέες οικονομικές συνθήκες που διαμορφώνονται στον τομέα των μεταφορών, λειτουργίας ξενοδοχείων και του τουρισμού γενικότερα.

Άρθρο 3: Προβλέπεται η χορήγηση μηνιαίας έκτακτης αποζημίωσης στους εργαζόμενους, οι οποίοι απασχολούνταν κατ' επάγγελμα σε επιχειρήσεις του τουρισμού και επισιτισμού που λειτουργούν εποχικά και για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης κατά την τρέχουσα τουριστική περίοδο.

Άρθρο 4: Με την προτεινόμενη διάταξη καθίστανται δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού οι εργαζόμενοι επιχειρήσεων εργοδοτών, των οποίων η αναστολή της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας με εντολή δημόσιας αρχής συνεχίζεται και τον μήνα Μάιο του 2020 και των οποίων η άδεια λόγω ασθένειας, μητρότητας ή εξάμηνης ειδικής παροχής μητρότητας έληξε ή θα λήξει κατά το χρονικό διάστημα αναστολής της λειτουργίας της επιχείρησής τους

Άρθρο 5: Η ρύθμιση της προτεινόμενης διάταξης παρίσταται αναγκαία, στο πλαίσιο λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, ως προς την οργάνωση του χρόνου εργασίας και κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για τα χρονικά όρια εργασίας, καθώς δίνει τη δυνατότητα στους εργαζόμενους γονείς με σκοπό την διευκόλυνσή τους για τη φροντίδα των παιδιών τους, να προβαίνουν κατόπιν αίτησής τους και σχετικής συμφωνίας με τον εργοδότη.

Άρθρο 6: Με την προτεινόμενη διάταξη επιλύεται το ζήτημα της ασφαλιστικής κάλυψης των πολιτών τρίτης χώρας που υπάγονται στην ανωτέρω ρύθμιση του άρθρου 42 της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. (Α 90) και δίνεται η δυνατότητα να ασφαρίζονται στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων με εργόσημο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 27 του ν. 2639/1998 (Α' 205) και του άρθρου 20 του ν. 3863/2010 (Α' 115), ώστε να καταστεί εφικτή η κάλυψη των αναγκών της αγροτικής οικονομίας και να επιλυθεί το κρίσιμο ζήτημα της ασφάλισης των ανωτέρω περιστασιακά απασχολούμενων εργατών σε αγροτικές δραστηριότητες με εργόσημο.

Άρθρο 7: Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται η στήριξη των επιχειρήσεων- εργοδοτών που επλήγησαν σημαντικά από τις δυσμενείς συνέπειες της πανδημίας και ανήκουν στους κλάδους της εστίασης του τουρισμού των μεταφορών του πολιτισμού και αθλητισμού, με τη δυνατότητα αναστολής συμβάσεων εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού τους αλλά, παράλληλα, θεσπίζονται και μέτρα στήριξης για τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων αυτών, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας θα ανασταλούν, καθώς προβλέπεται ότι αυτοί καθίστανται δικαιούχοι αποζημίωσης ειδικού σκοπού με πλήρη ασφαλιστική κάλυψη για το διάστημα της αναστολής συμβάσεων εργασίας τους, ενώ διατηρούνται οι θέσεις εργασίας καθώς και το είδος της εργασιακής τους σχέσης.

Άρθρο 8: Με την προτεινόμενη διάταξη γίνονται αναγκαίες βελτιώσεις στις διατάξεις του δεύτερου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), όπως κυρώθηκε με τον ν. 4684/2020 (Α' 86) προκειμένου να δοθεί ικανό χρονικό διάστημα σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στον τουριστικό κλάδο να εξοφλήσουν τα οφειλόμενα από αυτές αξιόγραφα.

Άρθρο 9: Η προτεινόμενη ρύθμιση για την παράταση της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος και των μελών των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου καθίσταται αναγκαία, προκειμένου να προστατευτούν οι ευπαθείς ηλικιακές ομάδες που αποτελούν τα διοικητικά όργανα αυτών. Η θητεία των μελών των διοικητικών συμβουλίων, η οποία έληξε ή πρόκειται να λήξει, κρίνεται σκόπιμο, ενόψει των μέτρων που προβλέφθηκαν λόγω της εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19,

να παραταθεί για δύο (2) μήνες και όχι πέραν της 30^{ης} Νοεμβρίου 2020, ώστε να προγραμματιστούν απρόσκοπτα οι διαδικασίες εκλογής των νέων διοικητικών συμβουλίων.

Άρθρο 10: Η προτεινόμενη ρύθμιση παρίσταται αναγκαία και κατάλληλη για τη ρύθμιση των περιπτώσεων που ο νοσηλευθείς κατέληξε χωρίς να έχει υποβάλει την απαιτούμενη αίτηση. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιλύεται το ανωτέρω πρόβλημα με την πρόβλεψη, εν όψει της φύσης της ενίσχυσης, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί κληρονομικής διαδοχής καταβολής της εν λόγω ενίσχυσης στο σύζυγο του αποβιώσαντος δικαιούχου ή στο πρόσωπο με το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

Άρθρο 11: Η παράταση της ως προθεσμίας κατά ένα έτος αποτελεί αναγκαίο μέτρο για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της υγειονομικής κρίσης, εξαιτίας της διασποράς του COVID 19 στη χώρα μας, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η επάνοδος των απασχολούμενων συνταξιούχων στην οικονομική κανονικότητα. Προσέτι, η θέσπιση ορίου του ποσού των 10.000 ευρώ είναι αναγκαία για να μην επιβαρυνθούν με την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85), συνταξιούχοι, οι οποίοι αποκομίζουν πολύ χαμηλό εισόδημα από την αγροτική δραστηριότητα και συνήθως καλύπτουν ατομικές- οικογενειακές ανάγκες από την άσκηση αυτής. Επιπλέον, η θέσπιση του εισοδηματικού ορίου, εναρμονίζεται με την παρ. 4 περ. η του άρθρου 20 του ν. 4387/2016(Α' 85), με την οποία δεν μειώνεται το ποσόν της σύνταξης των συνταξιούχων άλλων φορέων και του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από απασχόληση στον αγροτικό τομέα ως αγροτών, μελισσοκόμων, κτηνοτρόφων, πτηνοτρόφων και αλιέων δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

1.3.Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης» συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Άρθρο 1: Με το μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» η πολιτεία αναλαμβάνει την υποχρέωση αναπλήρωσης κατά ποσοστό 60% του εισοδήματος των εργαζομένων με πλήρη απασχόληση, των οποίων μειώνεται μονομερώς από τον εργοδότη ο χρόνος εβδομαδιαίας εργασίας έως του ποσοστού του πενήντα τοις εκατό (50%). Προσέτι, καθ' όλη τη διάρκεια υπαγωγής στο πεδίο εφαρμογής του μηχανισμού ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ και στο διάστημα αυτό δεν επιτρέπεται: α) η μεταβολή του είδους της σύμβασης εργασίας, β) η μεταβολή των τακτικών αποδοχών που ίσχυαν κατά το χρόνο μείωσης του εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας και γ) η καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων, των οποίων μειώθηκε προσωρινά ο εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας.

Άρθρο 2: Οι εργοδότες- επιχειρήσεις που κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2020 επαναπροσέλαβαν εργαζομένους, οι οποίοι απασχολούνταν κατά την τουριστική περίοδο του έτους 2019, έχουν δικαίωμα από 1.6.2020 έως 30.9.2020 να θέσουν τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού σε αναστολή. Επίσης, ανάλογα με το ποσοστό πληρότητας των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και τα ποσοστά λειτουργικής επάρκειας των τουριστικών λεωφορείων της επιχείρησης, οι εργοδότες- επιχειρήσεις υποχρεούνται να ανακαλούν σταδιακά τις συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων. Προσέτι, οι εργαζόμενοι, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή είναι δικαιούχοι αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76)..

Άρθρο 3: Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η στήριξη του εισοδήματος των ανωτέρω εργαζομένων για χρονικό διάστημα τριών μηνών, καθώς πιθανολογείται ότι δεν θα απασχοληθούν κατά την τρέχουσα περίοδο, λόγω των δυσμενών συνεπειών στον τουριστικό τομέα της χώρας, από τη λήψη των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID – 19, καθώς και του γεγονότος ότι εξαιτίας τούτου, ο τουριστικός τομέας πλήττεται σημαντικά.

Άρθρο 4: Με την καταβολή της αποζημίωσης ειδικού σκοπού ενισχύονται οι εργαζόμενοι επιχειρήσεων εργοδοτών, των οποίων η αναστολή της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας με εντολή δημόσιας αρχής συνεχίζεται και το μήνα Μάιο του 2020 και των οποίων η άδεια λόγω ασθένειας, μητρότητας ή εξάμηνης ειδικής παροχής μητρότητας έληξε ή θα λήξει κατά το χρονικό διάστημα αναστολής της λειτουργίας της επιχείρησής τους.

Άρθρο 5: Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται μία έκτακτη και προσωρινή μείωση του ημερήσιου συμβατικού ωραρίου των εργαζομένων, η οποία δύναται να φθάσει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), χωρίς περικοπή αποδοχών. Στην περίπτωση οι εργαζόμενοι θα πρέπει να απασχοληθούν παραπάνω, σε άλλες εργάσιμες ημέρες, σε χρόνο που θα συμφωνηθεί μεταξύ τους, κατά ώρες αντίστοιχες των ως άνω ωρών μείωσης του ωραρίου εργασίας τους, πέραν του ωραρίου τους, χωρίς επιπλέον αμοιβή υπερεργασίας και υπερωριακής απασχόλησης.

Άρθρο 6: Με την προτεινόμενη διάταξη αναμένεται να μειωθεί η παραβατικότητα στην αγορά εργασίας, μειώνεται η εισφοροδιαφυγή και αυξάνεται η φορολογική και ασφαλιστική συνείδηση των εργοδοτών που απασχολούν πολίτες τρίτης χώρας.

Άρθρο 7: Με τις ρυθμίσεις του προτεινόμενου άρθρου επιδιώκεται η στήριξη των επιχειρήσεων-εργοδοτών που επλήγησαν σημαντικά από τις δυσμενείς συνέπειες της πανδημίας και ανήκουν στους κλάδους της εστίασης του τουρισμού των μεταφορών του πολιτισμού και αθλητισμού, αλλά λαμβάνονται και μέτρα για τη στήριξη των εργαζομένων τους, των οποίων η απασχόληση θα επηρεαστεί από την εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου άρθρου, καθώς για τους εν λόγω εργαζόμενους προβλέπεται αποζημίωσης ειδικού σκοπού με πλήρη ασφαλιστική κάλυψη για το διάστημα της αναστολής συμβάσεων εργασίας τους, ενώ διατηρούνται οι θέσεις εργασίας καθώς και το είδος της εργασιακής τους σχέσης. Απώτερος σκοπός των μέτρων αυτών είναι η ομαλή επάνοδος σε πλήρη λειτουργία της επιχειρηματικής δραστηριότητας του ιδιωτικού τομέα με ταυτόχρονη πρόβλεψη για οικονομική στήριξη των εργαζομένων.

Άρθρο 8: Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται ικανό χρονικό διάστημα σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στον τουριστικό κλάδο να εξοφλήσουν τα οφειλόμενα από αυτές αξιόγραφα.

Άρθρο 9: Από τη ρύθμιση για την παράταση της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος και των μελών των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και διασφαλίζεται η προστασία των περιγραφόμενων στη διάταξη κοινωνικών ομάδων, ενόψει των μέτρων που προβλέφθηκαν λόγω της εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο 10: Με την προτεινόμενη ρύθμιση ολοκληρώνεται η συγκεκριμένη, προνοιακής φύσης, πρωτοβουλία της Πολιτείας, σε σχέση με τα τραγικά συμβάντα κατά τις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018 στην Περιφέρεια Αττικής, καθώς στηρίζονται οι οικείοι όσων, μετά από νοσηλεία, απεβίωσαν.

Άρθρο 11: Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιμηκύνεται κατά ένα ακόμα έτος η μεταβατική περίοδος για την υπαγωγή των συνταξιούχων που είχαν αναλάβει εργασία πριν από την έναρξη ισχύος του ν.

4387/2016 (Α' 85), στον νέο γενικό κανόνα της περικοπής της σύνταξης κατά ποσοστό 30%. Περαιτέρω, θεσπίζεται ένα εύλογο όριο απαλλαγής των συνταξιούχων που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ από την υποχρέωση καταβολής εισφορών, προκειμένου να αποφευχθεί η δυσανάλογη επιβάρυνση στο εισόδημα τους και να στηριχθεί η αγροτική δραστηριότητα σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο εξαιτίας των συνεχιζόμενων συνεπειών της υγειονομικής κρίσης στην οικονομία. Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι οι συνταξιούχοι πρώην φορέων κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν δραστηριότητα για την οποία υπάγονται στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ καταβάλλουν την ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 40 του ν. 4387/2016(Α' 85), εφόσον το ετήσιο εισόδημα τους από την δραστηριότητα αυτή υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ.